

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXII. letnik.

V Ljubljani, maj 1905.

V. zvezek.

Druga nedelja po veliki noči.

1. Jezus, dobri pastir.

Jaz sem dobri pastir; dobri pastir
dá svoje življenje za svoje ovce.
Jan. 10, 11.

Nad Jezusom so se vresničile besede psalmistove: *V prilikah bom odprl svoja usta*, ker božji učenik je najraje oznanoval svoj nebeški nauk v prilikah in povestih, s katerimi je kazal voljo nebeškega Očeta ter svojo in Očetovo ljubezen do ljudi. Primerja se hišnemu gospodarju, ki dela račun s svojimi hlapci, z vinogradnikom, ki nabira delavcev za svoj vinograd, s kraljem, ki vabi svate na ženitnino, s sejalcem, ki seje seme na svojo njivo, namreč seme božje besede v srca, da obrodé stoteren sad za večnost; v današnjem sv. evangeliju pa se primerja Jezus dobremu pastirju, ki ne pozna nobene večje skrbi, kakor to, da varuje in ohrani svoje ovce, ki se ne boji nobene nevarnosti, tudi smrti ne, da bi le rešil svojo čredo, kajti on pravi: *Jaz sem dobri pastir; dobri pastir pa dá svoje življenje za svoje ovce.* — Med vsemi prilikami, katere je povedal božji učenik, je gotovo ta prilika o dobrem pastirju najlepša, ker lepše bi ne mogel pokazati svoje ljubezni do nas, kakor jo pokaže s to primero. V tej podobi vidimo vse, kar je že on za nas storil, kar še dela, in kar bo še storil. Ta neizmerna ljubezen nebeškega pastirja do nas ubogih ovčic mora vzbuditi v naših srcih hvaležnost in lju-

bezen do njega in to ljubezen vedno bolj gojiti in netiti. Zato hočemo premišljevati danes Jezusa kot dobrega pastirja. Dober pastir pa se spozna po treh lastnostih, in sicer: 1. da zgubljene ovce skrbno išče, 2. da skrbi za hrano svojih ovac, in 3. da čuva svojo čredo in jo varuje pred napadom volkov.

To je predmet današnje pridige.

I. Predno je prišel na svet naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, je bil človeški rod v temi in smrti senci, greh in nevera sta svet tako rekoč preplavila, pravo spoznanje božje je skoro zginilo s sveta. Vse človeštvo je bilo podobno otrokom, ki so zgubili svojega očeta in pot do njega, skoro vsi so tavalí kakor ovce brez pastirja. Zato so vsi pravični starega zakona tako srčno in milo zdihovali po obljubljenem Odrešeniku, po onem, ki naj bi zbral vse zgubljene ovce od izhoda do zahoda, od konca do konca sveta. Zato so prosili in molili: Vi oblaki ga rosite, ali zemlja naj ga dá. Prikazal se je slednjič dobri pastir in ko je prišel na svet, ni se mu zdelo nič pretežavno, prehudo. Da bi pripeljal nazaj zgubljene ovce, je učil z besedo in z zgledom in po celi judovski deželi se je razlegal pastirski njegov glas. Mnogi so ga poslušali in on jih je vesel in rad sprejel. Da bi pa odprl vsem pot do Očeta, zato je umrl na križu, da bi pokazal, da on ni najemnik, temveč dobri pastir, ki rajše sam umrje kakor da bi se zgubile ovce. Umrl je sicer, toda pastirske službe pa le ni odložil, ne! Vstal je od smrti, sedel na desnico nebeškega Očeta, toda pastir svojih ovčic pa je hotel še vedno biti in je in bo do konca sveta. Zato je dal svojim učencem zapoved: *Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsem stvarjem.*

Tako je poskrbel božji Učenik za svoje ovce, za vse ljudi; dal je svoji čredi vidne pastirje, ki so v njegovem varstvu. Tako jim je dal ljudi za pastirje, o katerih je rekel: *Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje.* Poslej govori torej vrhovni pastir Jezus Kristus po svojih namestnikih, vidnih predstojnikih sv. cerkve. Glas Jezusov je, ki kristjane tako pogostokrat opominja s tega svetega kraja sedaj na božjo neskončno usmiljenje, sedaj na božjo neskončno pravičnost. Glas Jezusov je, ki grešnika v spovednici prosi, svari, kara ter mu pravi: „Veliko in hudo si grešil, toda nikar več ne greši in od-

puščeni ti bodo vsi tvoji grehi.“ Glas Jezusov je, ki grešniku na smrtni postelji prigovarja, naj se vendar spreobrne in usmili svoje neumrjoče duše. Da, glas Jezusov je, ki išče grešnika na vseh potih in mu kliče: „Obrni se, zgubljena ovca, nehaj grešiti in delaj pokoro!“ Vsak spokornik mora priznati, da je Jezus dobri pastir, ki ne pusti, da bi se katera izmed njegovih ovčic pogubila.

II. Druga lastnost dobrega pastirja je, da daje hrano svoji čredi in je ne pusti stradati. Tudi v tem oziru je Jezus Kristus res dobri pastir, ki ne daje svojim ovcam samo telesne, temveč tudi duševno hrano za večno življenje. Sv. pismo pa pravi: *To je večno življenje, da spoznajo tebe edinopravega Boga in Jezusa Kristusa, katerega si ti poslal.* In s pravim spoznanjem te božje resnice hrani jih za večno življenje. Že med malikovalci so bili možje, ki so se mnogo trudili, da bi osrečili druge ljudi s svojimi nauki in ukazi. Toda pamet sama sebi prepuščena ni imela toliko moči, da bi podučila ljudi o njih sedanjem in prihodnjem življenju, zato pa je človeški duh hrepenel še vedno po neki luči, katere pa človek sam ni mogel dati. Kako srečen je bil torej svet, da je prišel Jezus! On je bil tista zaželjena luč, ki je razsvetlila in pregnala temo, on je imel besede večnega življenja. V njegovem nauku najde človek mir in srečo, le v njegovem nauku je hrana za ljudi vseh časov in stanov; bogatin in ubožec, vladar in podložnik, vsi dobe v njem živež svojim dušam; vsaka reč se enkrat postara in zgubi veljavo, toda uk Zveličarjev, sveta vera, le ta se ne postara, ima še vedno isto veljavo, v nekem oziru še vedno večjo veljavo. Ista vera, katero je učil sam Sin božji, Jezus Kristus, katero so oznanovali apostoli, katero so verovali kristjani pred sto in pred tisoč leti, ravno tista vera velja in osrečuje ljudi še danes, in bo veljala in osrečevala ljudi do konca sveta. To je res neusahljiva, božja hrana, katero deli nebeški pastir svojim ovčicam. Otrokom daje ta pastir mleko, to je prve nauke o krščanski veri, odraslim pa lomi kruh, t. j. odločno ves krščanski uk; slabim, da, celo onim, ki so po grehu Bogu dušno umrli, daje po oznanjevanju besede božje moč in zdravilo, da zopet oživé. Kdo se ne spomni slednjič one neizmerne ljubezni našega dušnega pastirja, s katero nam daje v hrano svoje lastno telo, svojo lastno kri? Kateri pastir je sploh kedaj napajal svoje ovce z lastno krvjo? To je storil le naš pastir Jezus Kristus! V resnici, neizmerno dober je ta pastir, ki tako pristrčno ljubi svoje ovce, katere je odkupil s svojo lastno krvjo.

III. Tretja lastnost dobrega pastirja je slednjič ta, da varuje svoje ovce pred volkovi. Sovražnik hodi okoli kakor rjoveč lev, in išče, koga bi požrl. Kakor je že v začetku sveta odvrčal ljudi od Boga in jih skušal pogubiti, tako deluje brez prestanka še dandanašnji, da bi čim več duš odtrgal od Kristusa po svojih pomočnikih. Ko je živel Kristus na svetu in apostoli, je bilo mnogo takih zapeljivcev, zato je rekel Gospod: *Varujte se pred krivimi preroki, ki pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabljivi volkovi.* Toda on ni samo opozoril svoje učence na nevarnost, on je dal celo svoje življenje, da bi jih rešil pred roparji. Videl je, kako divja ves pekel zoper one, ki so njemu zvesti; in kaj je storil dobri pastir? Je-li bežal, kakor beži najemnik? Ne, svoje življenje je zanje dal, da jih je rešil. Kakor je Zveličar tedaj vse storil za svoje ovce, tako skrbi zanje tudi sedaj. On sam je rekel: *Nočem vas pustiti sirotnih, temveč poslati vam hočem sv. Duha, ki vas bo učil vso resnico, in glejte, jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta.* Tako je čreda Jezusova, sv. cerkev, vedno v varstvu božjem, in premaguje vse napade volkov.

Ako hočemo videti, kako se je vresničilo Jezusovo prerokovanje, treba je le, da premislimo zgodovino svete katoliške cerkve v 18. stoletjih, odkar stoji. Koliko volkov v podobi krvooločnih preganjalcev in ostudnih krivovercev je napadalo njegovo čredo! Morili so jih, zapeljevali so jih in poskušali z najrazličnejšimi sredstvi odtrgati jih od dobrega pastirja Jezusa. In kaj je bil njih uspeh? Čim bolj so jih morili, tem več jih je bilo, poslednjič so morali preganjalci osramočeni odnehati.

Zato blagor človeku, ki ostane zvest med čredo Jezusovo. Kdor je v tej čredi, ta se ne more zgubiti, ako le posluša glas svojega dobrega pastirja; toda žalibog, mnogo jih je, ki se ne zmenijo za ta ljubeznivi glas, ki mu maše svoja ušesa, ker prepoveduje greh, strast in napake. Pa so tudi rjoveči volkovi, ki kradejo dobremu pastirju Jezusu nedolžne ovčice. To so zapeljivci in pohujšljivke, ki s svojim nesramnim govorjenjem in preklinjevanjem pobijajo nedolžne duše, jih kradejo Jezusu in jih izročajo hudiču . . . Gorje svetu zaradi pohujšanja! Kdor pa si Jezusa izbere za pastirja, zoper tega več pekel nič ne premore; ta ima tolažbo v žalosti, moč in srčnost v skušnjavi, srečen je v življenju, srečen v smrti.

Zato sklenimo danes: rajše svoje življenje dati, kakor pa zapustiti čredo Kristusovo, in prosimo: Oj mili Jezus, ti naš dobri pastir, ne pusti, da bi se kedaj ločili od tebe! Ko bi pa bili kedaj tako nesrečni, da bi te zaradi greha zapustili, oh, išči nas toliko časa, da nas najdeš, da se zopet s teboj veselimo. Stoj nam na strani na vseh nevarnih potih našega življenja, da premagamo skušnjavca in da bomo vredni, da ti bomo kot zveste ovčice enkrat sledili v večno domačijo! Amen.

† J. Benkovič.

2. Težko se spokori, kdor po spreobrnjenju zopet greši.

Bili ste kakor zgubljene ovce; zdaj pa ste se obrnili k Pastirju . . . svojih duš.
I. Pet. 2, 25.

Kar je nekdam sv. apostol Peter prvim kristjanom pisal, namreč: *Bili ste kakor zgubljene ovce; zdaj pa ste se obrnili k Pastirju . . . svojih duš* — te besede, rečem, lahko na vas obrnem. Zakaj mnogi izmed vas so bili (pred sv. misijonom in) pred velikonočno spovedjo kakor zgubljene ovce, ki ste hodili po potih grehov in hudobij ter po široki cesti, ki pelje v pogubljenje; pa Jezus, dobri in usmiljeni Pastir vaših duš, vas je po glasu svoje božje milosti ter po glasu svojih namestnikov, misijonarjev in drugih duhovnov nazaj klical pri misijonskih in drugih pridigah, in upam, da mnogi ste se obrnili s pokoro h Kristusu — dobremu Pastirju svojih duš. O kako srečni so pač tisti imenovati, ki so se z resnično pokoro zares obrnili k Jezusu — dobremu Pastirju svojih duš, ker on svoje ovce vodi na dobro in najboljšo pašo ter jih tako ljubi, da je dal celo svoje življenje zanje!

Vendar žalost in strah me obideta, ako na Jezusove besede mislim, da, *kdor do konca stanoviten ostane, bo zveličan*; zakaj poglavitna človeška slabost je — nestanovitnost v dobrem, ker marsikateri se le prekmalu povrnejo nazaj v tiste grehe, katerih so se (pri sv. misijonu in) pri velikonočni spovedi kesali. Da bi se pa vendar bolj bali, v stare grehe se nazaj povrniti, vam kličem danes: Varujte se zopet grešiti, ker gotovo je, da se bote potlej težje spokorili. O tej resnobni resnici vam hočem danes govoriti v imenu Jezusa in Marije.

Pri dobri velikonočni spovedi ste dosegli dvojno veliko dobrotu in milost: na eni strani ste se oprostili strašne satanske sužnosti, na drugi strani pa ste zopet dosegli prijaznost z Bogom in zadobili pravico do nebeškega kraljestva. Zavoljo te neizrekljive sreče ste tudi po vsi pravici čutili takšen dušni mir in veselje, kakršnega vam svet nikdar ne more dati. Ako bi se pa potem spet v grehe povrnili, bi nezvesto Boga zapustili in prostovoljno se podali v satansko sužnost in oblast. Vaše spokorjenje bi potem bilo težje, kakor poprej, in sicer od strani satana in od strani razžaljenega Boga.

a) Od strani satana bi vaše spokorjenje težje bilo, ker on bi zopet hujše vklenil vjeto dušo in jo držal v silnejši sužnosti. To nam lahko prilika pojasni. Znano vam je, da neverni Turki v vroči Afriki z ljudmi kupčujejo kakor pri nas z živino in tako sramotijo človeško visoko vrednost. Kdor ondi človeka na trgu kupi, mu je njegov suženj in on ima oblast čez njegovo življenje in smrt. Mislimo si, da se nesrečen človek, ki je grozovitemu Turku prišel v sužnost, posluži lepe priložnosti, sužne verige razbije in uide, k morju hiti, v barko stopi in beži. Kaj ne, kako srečnega se čuti? Pa, če je tako nespameten, da se zopet dá vjeti, kaj mislite, kako se mu bo potem godilo? V dvojno železje ga bo trinog vklenil, roke in noge mu bo zvezal, v najtemnejšo ječo ga vrgel in skrbno ga varoval, da mu nikdar več ne uide. Tako bo lahko satan storil s tistimi, katere bo on, ali pa jih je že po velikonočni spovedi dobil v svojo oblast in sužnost. Dokler so bili taki v velikih, smrtnih grehah, so bili v oblasti ter sužnosti peklenskega satana! Ali poslužili so se lepe priložnosti (svetega misijona in) velikonočne spovedi, so se skesano spovedali, so bili od svojih grehov odvezani in so srečno zbežali iz satanske sužnosti. O da bi bili vi vsi, ki ste poprej v grehah živeli, tako srečni, da bi se bili po dobri velikonočni spovedi srečno rešili iz sužnosti peklenskega satana! Ali če se je tudi to zgodilo, nevarnost za vas vendar ni minila; zakaj peklenski duh bo vedno za vami letal in iskal vas zopet vjeti. Kaj bo, če vas v sužnost dobi? Prerok Jeremija vam pové: *Da mu ne uidete, vas bo dejal v težko železje.* (Žal. pes. 3, 7.) V dvojno železje vas bo zakoval, ker bodo vaše hude navade postale kakor železna srajca, katere ne bote mogli sleči; v temno ječo vas bo vrgel, t. j. vaša pamet in volja bota tako otemnjena in oslABLJENA, da svojega nesrečnega stanu še spoznali ne bote; vsa pota vam bo obstražil,

t. j. vam bo branil k božji besedi, h kakemu pobožnemu opravilu ali celo k spovedi iti; še celo proti nebesom pogledati bo vam branil, ker vam bo na ušesa šepetal, da Bog nič več ne mara za vašo molitev, on vas bo popolnoma obsedel in v svojo oblast dobil, in vsako priložnost se spokoriti bo od vas odvrnil. Ob kratkem: poprijemal se bo vseh peklenskih zvijač, da bi vas za vselej v sužnosti svoji obdržal in večno pogubil. Glejte, kako težko bo takim se poboljšati in spokoriti. Tako nesrečni so vsi zastarani lakomniki, nečistniki, pijanci, hudemu sovraštvu in jezi udani ljudje, hudi preklinjevalci itd. Vse take ima peklenški duh v svojem železju, in jim brani se poboljšati in spokoriti. Zatorej rečem: varujte se greha, da vas peklenški duh v svojo sužnost in oblast ne dobi, ker bi vam potem grozno težavno bilo se poboljšati in spreobrniti.

b) Pa ne le samo od satanove strani, marveč tudi od strani razžaljenega Boga bi bilo vam poboljšanje in spokorjenje bolj težavno, ako bi (po sv. misijonu in) po velikonočni spovedi zopet v velike smrtne grehe padli. Vedeti moramo, preljubi! da naše vstajenje iz groba greha, poboljšanje in spokorjenje se le more zgoditi s pomočjo milosti božje. Ali bo pa Bog nas zopet drugič še hotel s svojo milostjo podpirati, ako ga tako nehvaležno zapustimo? Bo li nam še moči dal, če se sedaj za njegovo ljubezen nič ne zmenimo? Tega ne vem, ker sklepi božje previdnosti so nam neznani, samo to rečem, da v sv. pismu ne najdemo zgleda, ki bi nam mogel v tej reči veliko zaupanja dajati, marveč vsi izreki, katere v sv. pismu beremo, nas le strašijo. V bukvah modrega Siraha je pisano: *Če se kdo od pravice v greh poda, takega je Bog k meču obsodil*, t. j. ga bo Bog kaznoval. (26, 27.) Sv. apostol Pavel ima v tej zadevi strašne besede, rekoč: *Kateri so bili enkrat razsvetljeni, so tudi okusili nebeški dar*, (t. j. odpuščanje grehov, spravo z Bogom ter veselje mirne vesti), *in se udeležili sv. Duha* (t. j. ki so ga prejeli pri sv. krstu, sv. birmi in v drugih sv. zakramentih), *okusili pa tudi dobro božjo besedo in moči prihodnjega sveta* (okusili že tukaj božjo obljubo večnega življenja); *in so odpadli* (t. j. od vere in prave poti, in so v grehah in hudobijah otrpnjeni postali): *takim je* (skoraj) *ne-mogoče, da bi se spet ponovili k spreobrnjenju*, (t. j. ker so taki grešniki v radovoljni otrpnjenosti), *oni, kateri spet križajo sami sebi Sina božjega in zasramujejo*, (ker se namreč tako zadržijo, kakor da bi Jezusa vnovič križali in zasramovali). In sv. apostol

Peter piše kristjanom tako le: *Ako se tisti, kateri so bili ubežali posvetnim nagnjusnostim po spoznanju našega Gospoda Jezusa Kristusa, spet vanje zapletejo in so premagani, je njih poslednje hujše kot prvo. Zakaj boljše bi bilo zanje, pota pravice ne spoznati, kakor po spoznanju spet odstopiti od svete zapovedi, katera jim je bila izročena.* (II. Pet. 2, 20. 21.) — Enakih misli so tudi sv. cerkveni očetje. Sv. Avguštin pravi: „Prazna je pokora, katera se z grehi zopet oskruni, — in zasmehovalec je in ne spokornik, kdor to dela, česar se pokori, on grehov ne zmanjšuje, ampak jih množi.“ In sv. Janez Krizostom trdi, da „kdor od prve nesreče greha rešen se v enako hudobijo povrne, ga gotovo večja kazen čaka.“

Vsi le-ti izreki sv. pisma, v katerem sam sv. Duh, večna resnica, govori, so zares ostri, in so pripravní, vsakterega izmed nas s skrbijo in strahom napolniti. Kaj vam bo li pomagala velikonočna spoved, ako se zopet v stare velike smrtne grehe povrnete? Če vi sedaj ne bote izpolnjevali božjih in cerkvenih zapovedi, vas bo Gospod Bog k meču pogubljenja obsodil. — Ako se bote še zanaprej iz Boga in njegovih presvetih zakramentov norčevali, vtegne vas božji Sodnik izdati kmalu večnemu prekletstvu. Bog se ne pusti dolgo zasmehovati in zaničevati. Zatorej, preljubi! Ker je bil nebeški Oče vam tolikanj milostljiv, da vas je otel sužnosti peklenškega trinoga, varujte se, njega največjega dobrotnika in najboljšega Očeta zopet žaliti, marveč ostanite vedno v njegovi ljubezni. Mislite si s sv. Polikarpom: O kako bi jaz mogel žaliti in zaničevati Boga, ki mi je toliko dobrot in milosti skazal! Prosite tudi prečisto Devico Marijo, ki jo ta mesec posebno častimo, da vam ona sprosi pri Bogu milost stanovitnosti, ker vemo, da le potem moremo zveličani biti, ako ostanemo do konca stanovitni. Amen. † J. Kerčon.

Tretja nedelja po veliki noči.

(P. aznik varstva sv. Jožefa.)

1. O pokorščini.

Podložni bodite vsaki človeški stvari zavoljo Boga. I. Pet. 2, 13.

Današnje berilo je polno zlatih naukov, katere podaja sveti Peter vernikom svojega časa; pa razume se, da ti nauki veljajo tudi nam, saj zato nam danes sv. cerkev bere njegove besede.

Le eden opomin velikega apostola si hočem danes zapomniti in ga tudi tukaj natančneje premisliti: opomin njegov, da bodimo pokorni.

Govorili bomo torej o pokorščini, in sicer

I. da je pokorščina silno potrebna čednost;

II. kakšna bodi pokorščina.

Svoje premišljevanje podarimo v počeščenje Kraljice majnikove.

I. Katera tožba se čuje dandanes pogosteje kakor o nepokorščini? Starši se pritožujejo, da jih otroci ne ubogajo; gospodarji zopet, da jim posli kljubujejo; podložni kažejo čestokrat upornost in nespoštovanje proti svojim predstojnikom; marsikaka žena s svojo trmoglavostjo hudo žali moža. Povsod se razširja duh svojeglavnosti in ošabnosti; in mnogo jih je, ki kličejo, kakor nekaj hudobni duh: non serviam — ne bom ubogal — a malo, malo, ki bi ponižno spolnovali zapovedi in ukaze svojih višjih.

Sami čutimo, koliko nereda, jeze in žalosti izvira iz nepokorščine.

Da, predragi, pokorščina na svetu mora biti! Kakšna bo šola, če učenci ne poznajo več pokorščine; kakšna bo armada, če bi se vojaki upirali komandi svojih častnikov; kakšna bo hiša, če v nji ne vlada več ubogljivost!

Kjer pokorščine ni, tam mora vse razpasti in propasti. Kar e malta za zid, to je pokorščina za človeško družbo.

„Pokorščina — pravi sv. Avguštin — ohrani mir med angeli . . . prinese zastopnost med meščane; brez nje ne more obstati nobena država, niti ena družina se ne da voditi brez pokorščine.“ — „Po nepokorščini — tako nadaljuje — je hudobni duh zgubil nebesa, človek zgubil — paradiz, kralj Savel — kraljestvo svoje in kralj Salomon — ljubezen božjo.“

Zveličani Ludovik Blossij piše: „Kakor je upor najstrašnejša pregreha, tako je pokorščina najboljša čednost, ki vse druge prekosi. Tudi prav majhno delo, iz ubogljivosti storjeno, te more duhovno višje povzdigniti, kakor najtežje reči, ki si jih delal po svoji glavi. Bog namreč zavrže vse, kar se iz prevzetnosti stori . . . neupogljiv napuh, to je znamenje, po katerem se spozna one, ki so hudičevi.“ Te ostre besede je govoril sveti mož Ludovik Blossij, zato ta mož svetuje: „Pokorščino skazuj svojim predstoj-

nikom, dokler ti ne ukazujejo kaj očitno grešnega.“ Sv. Avguštín imenuje pokorščino „mater in varihinjo vseh čednosti“. Zakaj zasluži ta čednost to lepo ime? Zato, ker Bog le ponižne in pokorne ljudi podpira s svojo milostjo, ne pa prevzetnih in ošabnih.

Zato napoveduje na kratko sv. pismo: „Vir oboediens loquetur victorias!“ to se pravi: „Le mož, ki zna ubogati, bo govoril o zmagah.“ Tak pa, ki ne pozna pokorščine, ne bo nič naredil. Ali ne potrjuje tega skušnjaja? Kaj more kdo brez pokorščine doseči? Kdor ne zna ubogati, je revež na svetu. Kdor ne uboga, tacega prej ali slej — tepe nadloga. O kaki pobožnosti pa ne more biti govora pri taki osebi, ki ne zna prenesti Bogu v dar svoje volje. Če ne bo pokoren od Boga mu postavljeni oblasti, tudi meso s svojimi drugimi strastmi ne bo njemu pokorno. Zato se velikokrat opazuje, da kujavi, svoje-glavi otroci zaidejo v razne pregrehe, posebno v nečistost.

S tem, kar smo vam povedali dozdej, smo hoteli le vas prepričati, da je pokorščina silno važna reč na svetu. Svet jo sicer velikokrat zasmehuje in zaničuje, ali ravno zato gre tako narobe na svetu. Da je pokorščina tako potrebna, je gotovo tudi dobro čutil sv. Peter, ki je priporočal prisrčno: *Bodite pokorni vsaki človeški stvari zavoljo Boga.*

II. Toda vsaka pokorščina še ni čednost. Če kličejo vojaka k vojaškim vajam, pa hitro vse popusti, in gre, ker ve, da bi bil sicer kaznovan, je to pokorščina, a prava pokorščina še ni. —

Kakšna bodi pokorščina, da bo tudi Bogu ljuba?

Na to odgovarja sv. Anton Padovanski: „Prava pokorščina je ponižna, pobožna, hitra, vesela in stanovitna.“

a) Ponižna...! Pokorščina je seveda neki dar, ki ga prinesemo Bogu, pa ne majhen dar. Če si ti katerikrat odtrgaš nekaj od svojega premoženja, da komu kaj dobrega storiš, to morda tudi ni šlo lahko, a še težje je mnogokrat svojo voljo ukloniti tuji volji. Marsikateri uboga, pa z neko nevoljo, neko prisiljenostjo, ali celo prevzetnostjo... ali more tak dar biti Bogu ljub? Marija je angelu rekla: *Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.* Iz teh besed se zrcali ponižna pokorščina Marijina. Tukaj se vidi, kako iz srca je to Marija govorila. Prevzetna pokorščina je le potuhnenost in ne čednost. — Vadi se, krščanska

duša, v tem, da boš znala odjenjati drugim, zatiraj svoje glavnost, ki je strupen plevel v našem srcu, uči se molčati in trpeti, in Gospod bo rad pri tebi. „Ponižnega človeka Bog varuje in reši, ponižnega ljubi in tolaži, ponižnemu se približa, ponižnemu naklanja svojo pomoč, in kedar ga je ponižal, ga tudi poviša.“ (Im. Chr. L. II, 2.)

b) Pobožna . . . Pobožna je pokorščina, kedar ubogamo „zavoljo Boga“, kakor zahteva sv. Peter. Prelepo govori o tem sv. Pavel v pismu do Efežanov: *Otroci, bodite pokorni svojim staršem kakor Gospodu!* — to se pravi: kakor Bogu, ker Bog sam po starših ukazuje. In zopet nadalje govori: *Hlapci! bodite pokorni svojim gospodarjem . . . kakor Kristusu, in ne služite samo na oko, kakor bi hoteli ljudem dopasti, ampak kakor hlapci Kristusovi storite voljo božjo iz srca radi, in služite z dobro voljo, kakor Gospodu in ne kakor ljudem, ker veste, da bo slehern prejel od Gospoda to, kar je dobrega storil.* (Ef. 6.) Ta misel na Boga naredi še le našo pokorščino zaslužno. Kakšno zasluženje bi imel, če le ubogaš, kedar se ti zdi, in kolikor se ti zdi — to je le svojeglavost! Kakšno zasluženje bi imel, če ubogaš le zato, ker se bojiš zamere ali kazni! Sprva res otrok uboga radi šibe; a ko se mu um okrepi, mora ubogati z zavestjo, da ima greh, če ne uboga. Naš Zveličar je sam rekel, da vsaka oblast je od Boga, in kdor se oblasti vstavlja, se Bogu vstavlja. Posebno starši so božji namestniki, zato so jih dolžni otroci spoštovati in poslušati, kakor Boga samega.

c) Pokorščina mora biti hitra, pa tudi vesela. Oboje je nasledek tega, če je pokorščina p o b o ž n a. Kdor na Boga misli, bo lažje ubogal, tudi težje reči bo hitro spolnil. V zopernih, težavnih stvareh se še le pokaže zvestoba. Nebeški Oče je svojemu Sinu ukazal, da umrje za nas — in Jezus je spolnil to povelje božje. Ali se nam mar ukazujejo tako težke reči?

Kako ubogajo včasih otroci? Vse prej prejezikajo, ali se kujajo, odgovarjajo ali kolnejo. Taki otroci grešijo, če tudi store, kar se jim ukaže; greše zato, ker ubogajo z nevoljo in odlašanjem.

Pokorščina res ni lahka stvar, a četrta božja zapoved ukazuje obenem tudi spoštovanje in ljubezen: to sta dve peruti, ki pomagata, da se na njih lažje pospnmemo do pokorščine. Zato je silno važno, da otroci molijo za svoje starše, ker ravno v mo-

litvi za starše se razodeva na najlepši način ljubezen do predstojnika, tam se mu želi ustreči, kolikor je le mogoče.

d) Pokorščina mora biti stanovitna. Kakor je Bog vedno nad nami, tako veljajo vedno tudi zapovedi njegove. Če bi ubogali le v časih, ubogali le kaj lahkega, to je znamenje, da se menimo le za svojo trmo, in ne za božjo voljo, ki se razodeva po predstojnikih.

Kedar se nam kaj grešnega ukazuje, tedaj ne smemo več ubogati.

Sklenimo. Govorili smo o pokorščini, ker se nam zdi, da velikokrat ni pravega zaumena o tem, zakaj morajo podložni pokorni biti predstojnikom. Pokorščina se ne tirja samo radi sitnosti, pokorščino tirja Bog sam. Zato je znamenje upornega in slabega kristjana, če ne zna podvreči svoje volje svojemu predstojniku. Kjer je strah božji, tam je tudi pokorščina doma. Otroke, ki zametavajo svarila očetov in mater, ter jih s svojim življenjem žalijo, zadelo bode prokletstvo božje. Pa tudi vsi drugi, naj bodo v kateremkoli stanu, so dolžni spoštovanje in pokorščino svojim višjim, pa tudi gosposki, naj bo državna ali cerkvena, po besedah apostolovih: *Vse spoštujte, brate ljubite, Boga se bojte, kralja častite* (1. Pet. 2, 19.) Amen.

J. Mikš.

2. Sv. Jožef zdravnik človeštva.

Ti boš čez mojo hišo.

I. Moz. 41, 40.

V praznik Marijinega brezmadežnega spočetja 8. dec. 1870 so sv. oče Pij IX. na željo in prošnjo škofov razglasili svetega Jožefa za patrona ali zavetnika cele katoliške cerkve. Sicer so kristjani že od najstarejših časov posebno častili tudi sv. Jožefa, a vendar se je zaupanje in češčenje do njega povzdignilo zlasti v zadnjih časih. Papež Pij IX. so 10. kim. 1847. ukazali, da se mora vsako leto tretjo nedeljo po veliki noči praznovati po celem svetu spomin varstva sv. Jožefa. Pred 35 leti pa so njemu v varstvo izročili sebe in celo katoliško cerkev, sploh vse kristjane.

Zakaj neki se je češčenje sv. Jožefa tako povzdignilo?

Sveti oče so, od Boga razsvetljeni, spoznali, da cerkev Jezusovo na zemlji čakajo hudi časi, videli so, kako se verska

mlačnost in očitna nevera vedno bolj razširja, kako okužuje celo dobre kristjane, kako se svet pogreza v pregrehe in hudobije ter zapušča in zametuje prave krščanske čednosti. Papež, namestnik Kristusov na zemlji, oče vsega krščanstva, so v očetovskih skrbeh pribežali v zavetje sv. Jožefa, v zaupanju, da tisti, ki je obvaroval Sina božjega na zemlji najhujših nadlog, bo pomagal ljubeznivo tudi nevesti Kristusovi na zemlji, sv. katoliški cerkvi. V pismu, s katerim so sv. Jožefa razglasili kot patrona cele cerkve, pravijo med drugim: „Kakor je Bog onega (egiptovskega) Jožefa, ki je izšel iz očaka Jakoba, postavil čez vso egiptovsko deželo, da ljudstvo z žitom preskrbi, tako je, ko je v teku časa svojega edinorojenega Sina, Odrešenika sveta na svet hotel poslati, izvolil drugega Jožefa, čigar predpoda je bil prvi, ter ga je postavil gospoda in kneza svoji hiši in svojemu posestvu ter kot varuha svojih kraljevih zakladov . . . Tudi Jožef je ne le videl Njega, katerega je toliko kraljev in prerokov želelo videti, temveč on je tudi ž njim občeval, Ga z očetovsko ljubeznijo objemal in poljuboval. — Ker je torej cerkev v teh nad vse žalostnih časih povsodi od sovražnikov napadana in s tolikimi nadlogami zatirana, da hudobni ljudje menijo, da jo bodo sedaj premagala peklenska vrata, zato . . . je sv. oče Pij IX. svetega Jožefa slovesno oklical patrona katoliški cerkvi.“

Kakor je nebeški Oče izročil sv. Jožefu svojega edinorojenega Sina Jezusa, naj ga varuje nesreč, tako je sv. oče papež izročil istemu sv. Jožefu nevesto Jezusovo na zemlji, sv. katoliško cerkev.

Po božji previdnosti nam je torej sv. Jožef v teh hudih časih, ko je vesoljno človeštvo zaradi greha na duši nevarno bolno in vse dušno hira, dan za zdravnika, da nam pomaga: Pomaga kot duhovni zdravnik celi sv. katoliški cerkvi, pomaga posameznim družinam, pomaga tudi vsakemu posebej. Kako je sv. Jožef nam vsem res pravi duhovni zdravnik, o tem vam bom govoril.

Predragi v Kristusu! V zadnjih časih se kaže prav posebno, kako resnične so besede sv. Janeza, ki je pisal: *Ves svet leži v hudem*. Poglejmo okoli sebe, kamorkoli hočemo, povsodi zagledamo čez mero „hudega“, a le malo, malo dobrega. „Hudega“ vidimo čez mero, neizmerno! In kaj je to hudo? Saj

veste, da vas sv. vera uči, da pravo in edino „hudo“ je greh. In koliko je sedaj greha na svetu, in kakšnega! Oh, Bog se usmili! Pa ne samo to! Ne le dušno hudo ali greh je tako neizmerno razširjen čez in čez nad človeštvom, temveč tudi telesno hudo, ki je nasledek dušnega hudega ali greha. Kristjani, odkod vse te neskončne reve in nadloge. stiske in bridkosti, ki v naših dneh tarejo človeški rod? Kdor le količkaj pametno misli, mora spoznati, da je vse to kazen za greh, nasledek greha. A tukaj se do pičice vresničujejo besede sv. Avguština: „Peccati poenam sentimus, et peccandi pertinaciam non vitamus. In flagellis tuis infirmitas nostra teritur, et iniquitas non mutatur. Vita in dolore suspirat, et in opere non se emendat.“ Zakaj pa vse to? Kdo je temu kriv, da človek ne zapusti tega, kar mu nakopava nesrečo? Tega je kriva človeška lahkomišelnost! Kolikokrat slišimo, da se ta ali oni, ki je storil kaj hudega, izgovarja in opravičuje: „Nisem pomislil, kaj bo iz tega prišlo!“ Ali pa: „Sem premalo pomislil, predno sem to storil! Ko bi bil bolj preudaril, saj bi se bil gotovo obvaroval!“ Glejte, tako marsikdo sam spozna svojo krivico, da si je sam kriv nesreče! In kaj je to drugega, nego sama lahkomišelnost? Reči smem kar naravnost, da največ nesreč se zgodi na svetu po človeški lahkomišelnosti. (Pretepi, pijančevanje, kletev, poškodovanje blaga itd.)

Odkod pa ta lahkomišelnost ljudi? Odtod, ker ljudje nimajo nobenega stalnega, trdnega prepričanja, na katero bi se opirali in se držali. In zakaj nimajo prepričanja? Zato, ker nimajo več trdne, žive vere, ne poznajo, ali prav za prav nočejo poznati življenja po veri. Ker so na vse pozabili, kar se tiče njih zveličanja, zato niti ne znajo več prav živeti. Sedaj bi pač smeli klicati z Jezusom vred: *Koga ste šli v puščavo gledat? ali trst, ki ga veter maje? Ali koga ste šli gledat? Morda človeka v mehko oblečenega?* Sedanji svet je res kakor velika puščava, kjer ne raste skoro družega nego trnje in osat pregreh in strasti in hudobij. Lepih, dišečih cvetlic čednosti je že prav malo v tej puščavi; pa še tiste, ki so, morajo se skrivati, da tudi njih ne zamori slana pohujšanja. Kakor je svoje dni prerok Jeremija stopal čez razvaline Jeruzalemskega mesta in vzdihovaje klical: „Desolatione desolata est omnis terra, quia non est, qui percipiat corde“; tako bi morali žalibog tudi sedaj klicati in zdihovati: „Ni ga, ki bi si k srcu vzел to, kar ga uči sv. vera.“ Zato so sedaj ljudje podobni ne trdim hrastom, katerih najhujši

vihar ne omaje, temveč šibkemu trstu, katerega vsaka sapica vklone in veter zlomi.

Glejte, to prihaja od tod, ker nimajo ljudje več trdne vernosti, ker ne vedo več, kar jim je treba verovati, zato tudi ne vedo več, kako jim treba živeti. (Resnične so besede: „Kjer vera fali, tam vse pod pot leti.“)

Zaradi tega je sedaj redkokatera družina še srečna, malokatera hiša še trdna. Prepirljivost in sovraštvo med možem in ženo in med otroci je sedaj že nekaj navadnega. Pijančevanje, kletev, nečistost, celo pretep in poboj se nekaterim že več greh ne zdi; nekateri so celo ponosni na to, da so udani tem grdim strastem, in se le smejejo, ako jih kdo posvari. S temi pregrehami pa je združena v njih najvišja ošabnost, kakor bi nad njimi ne bilo nobene moči.

Če preudarimo vse to, moramo spoznati, da sedaj svet na glavi stoji; kar je dobrega se graja in se mora skrivati, kar je hudega, pa se hvali in poveljuje in kaže ponosno pred celim svetom. Kakor pa tistemu slabo prihaja, ki se na glavo postavi, tako se tudi svetu sedaj slaba godi, ker se je na glavo postavil. In slabo in hudo bo na svetu ostalo, dokler se svet ne spreobrne. Kaj pa je k temu najbolj potrebno? Pokazal sem vam, da je lahkomišelnost ljudi svet takorekoč na glavo postavila. Torej more pomagati tista čednost, ki je lahkomišelnosti ravno nasprotna. To je resnoba! Prave srčne, dejanske resnobe nas pa uči sv. vera; skušnjava nas uči, da pravo resnobo brez lahkomišelnosti ima le tisti človek, ki je v resnici veren, ki ne le veruje, temveč tudi živi po veri.

Učitelj in najlepši zgled take svete resnobe, ki more vsakega posebej, posamne družine in vse skupaj srečne narediti, pa je sv. Jožef, ženin Marije Device. Kristijan, ali si moreš sv. Jožefa misliti, da bi bil ta kedaj lahkomišelen? Sveta resnoba, združena z rajskim veseljem, je ležala vedno na njegovem obrazu.

On nam je zgled v vseh čednostih, zlasti pa v tistih, na katere je naslonjena vsa človeška sreča. Pred vsem vidimo na njem pravo, srčno ponižnost. Bil je iz kraljevega rodu, a vendar je bil ubog tesar; in zato ni mrmral, se ni visoko nosil in se ni ponašal s svojo plemenito rodovino. Sedaj je pač navadno ravno narobe. Sedaj vidimo ljudi, ki niso iz kraljevega rodu, niti iz imenitne hiše, pa se vendar-le nosijo in bahajo, kakor bi bili grofi in baroni, če še kaj več ne. Čeprav jim gre trda, pa

vendar se nosijo kar najbolj imenitno; sramujejo se svoje nizkosti. O nespametni ljudje! O ljuba ponižnost, kje si? Pojdite k Jožefu! Učite se od njega!

Sv. Jožef nam je zgled prave, zveste, vstrajne, potrpežljive delavnosti. On pač ni postajal; mirno je delal svojo pot dalje in si po pameti privoščil tudi počitka v družbi ljubljene neveste Marije Device in v družbi ljubljenega rejenca milega Jezusa. To je bil lep počitek, boljšega si ne moremo želeti! Glejte, sedaj je na svetu narobe. Namesto delavnosti opazujemo le prevečkrat samo postajanje in pohajkovanje in lenobo. Delo, trdo, vstrajno delo ljudem ne diši; koliko jih je, ki se mu odtegnejo, če se mu le morejo. Če le malo primejo za delo, pa mislijo, Bog ve kaj so storili. Povsod iščejo le razveseljevanja, a ne poštenega, temveč pregrešnega. In kaj iz tega izhaja? Sama nezadovoljnost, prepir in uboštvo! Pojdite vi, ki delate, k Jožefu! Učite se od njega!

Sv. Jožef je bil ubog in v vseh rečeh z malim zadovoljen. Siromašno je hodil napravljen kot delavec, majhna je hišica njegova, slabo hrano je užival. A vendar je bil vedno veselega srca. Sedaj je drugače. Zapravljivost, potratnost je nekaka nalezljiva bolezen med ljudmi. Čim več imajo, temveč porušijo, potratijo največ po nepotrebnem. Potem pa pravijo: nimamo, pomanjkanje trpimo. Ljubi kristjan, kdo ti je pa tega kriv? Ali ne ti sam, ki lenariš, zraven pa morda hočeš tudi imenitno živeti! Seveda potem ni čuda, da ti manjka, da nisi zadovoljen. Pojdi k Jožefu! Uči se od njega zadovoljnosti z malim in kmalu boš zadovoljen in vesel!

Sv. Jožef je bil angelsko čist mož, v njem zremo zgled najlepše čistosti. Kristjani, kako pa je sedaj v tem oziru v rodovinah? Mili Bog, kako žalostno v marsikaki hiši zaradi strašnega greha nečistosti! Marsikje se ne sramujejo več kvantanja, najgršega govorjenja; marsikje je zginila iz hiš, iz družin vsa sramežljivost. Domači sinovi in hčere so na krivih potih, na potih pogube zaradi nečistega greha. Sliši se spet in spet: „Ta in ta je nesrečna postala!“ In ž njo vred pade v nesrečo in sramoto cela hiša. Koliko jeze, kletve, jokanja, pretepanja. In vse to zaradi nečistosti. Kaj pa še le, ako celo oče ali mati, gospodar ali gospodinja zaideta na kriva pota, da eden ali drugi pozabi na zakonsko zvestobo? Tu se odpre res živ pekel na tem svetu. Sto in sto nesreč se vseli v hišo. Glejte, koliko groznih nezgod je v družinah zaradi tega greha, koliko družin se ravno s tem po-

konča. Očetje in matere, mladeniči in dekleta, pojdite k sv. Jožefu! Učite se od njega angelske čednosti in čistosti!

V hiši sv. Jožefa se je slišalo le sveto govorjenje in molitev. Molili so Jezus, Marija, Jožef skupaj. O blažena trojica! O srečna hiša! Pa sedaj? V kolikih hišah se več ne opravlja skupna molitev, niti zvečer niti zjutraj, morda celo niti pred jedjo in po jedi. Morda se čuje celo zaničevanje tistih, ki molijo vsaj za-se. Kaj pa se tam razlega, kaj se sliši? Kletev in zopet kletev! Sama kletev od zore do mraka. Namesto lepe, neobhodno potrebne družinske molitve pa odmeva od vseh sten le grozna kletev. Oče kolne ženo in otroke, mati moža in otroke, otroci pa, morda še komaj jecljajo, pa kolnejo očeta in mater. Groza me obhaja, ko to samo govorim. Kaj še le, ako je to res kje tako? In je tako v mnogih hišah! Pa taki ljudje hočejo srečni biti. Očetje in matere, pojdite s svojimi otroki vred k sv. Jožefu, v njegovo družino! Učite se tam!

V družini sv. Jožefa je vladala popolna čista ljubezen, vse se je ljubilo. Zato je bilo vse srečno. A sedaj? Mož sovraži ženo; žena se huduje nad možem, otroci se sovražijo med seboj. Drug drugemu ne privošči — lepe mirne besede, vse govori le z divjim rohnenjem. Pojdite k sv. Jožefu! Vsi kristjani pojdimo k sv. Jožefu, vsi smo potrebni njegove pomoči, otroci, mladeniči, device, možje in žene. Kakor Jezusa tako čuva otroke, mladeničem je najboljši svetovalec, ohrani jim čistost; devicam enako varih kakor Mariji. Vsem je najboljši tolažnik v smrtni uri. Sv. Bernard in sv. Terezija pravita, da Bog vse dá, kar ga prosimo po svetem Jožefu, saj ga je on varoval, pestoval in objemal. Amen.

† J. Benkovič.

Četrta nedelja po veliki noči.

O lažnjivosti.

Kedar pa pride on, Duh resnice, vas bo učil vso resnico. Jan. 16, 13.

Obilne so milosti, katere je prinesel na binkoštno nedeljo sv. Duh apostolom. Med drugimi darovi sv. Duha je omenjal Jezus Kristus tudi dar resničnosti, ker imenuje ga naravnost *Duha resnice, ki nas bo učil vso resnico.*

Sv. pismo povdarja izrecno: *Katere duh božji vodi, tisti so otroci božji.* Te besede nas morajo s strahom navdajati. Zakaj?

Zato, ker duh božji je duh resnice; resnice pa na svetu tako malo vidimo. Pač pa vidimo med ljudstvom vdomačeno pošastno lažnjivost. Ali bomo rekli, da take, ki tako radi, tako pogosto, tako zlobno lažejo, opravljajo in obrekujejo, vodi — duh božji? In če je teh lažnjivih ljudi tudi v naši fari čez mero veliko, ali ni to znamenje, da v mnogih srcih ne kraljuje prijetni, ljubeznjivi duh resnice, ne kraljuje duh božji, ampak duh satanov?

Deloma, da pripravimo svoja srca za prihod sv. Duha za binškošne praznike, deloma, da pokažem na ostudne nasledke lažnjivega in obrekljivega govorjenja, ki razjeda hudo dušno življenje v fari, govorim danes o lažnjivosti, in sicer, da je I. lažnjivost grda, II. silno nevarna pregreha.

Prosim sv. Duha, da nam odpre srce, da zadobimo več ljubezni do resnice.

I. Lažnjivost je grda pregreha. Povejmo najprej neki zgled iz sv. pisma stare zaveze.

Znan vam je hudobni kralj Ahab. Njegova žena je bila Jezabela. Ahab je bil prešeren kralj. Poleg njegovega vrta je imel nek ubožec majhen vinograd. Temu možu se je reklo Nabot. Nekega dne reče kralj Nabotu: „Nabot! daj mi ti svoj vinograd, da si naredim vrt iz njega.“ „Bog ne daj — reče Nabot — da bi prodajal dedščino svojega očeta.“ Pri Judih je bilo namreč prepovedano, da bi sin prodajal, kar je podedoval po očetu. Kralj se radi tega odgovora tako stogoti, da nič ne jé. K njemu pride kraljica Jezabela. „Ti si pravi mož — ko se tako togotiš; vstani, jej in dobre volje bodi. Nabotov vinograd ti bom vže jaz dala“ — tako je govorila kraljica. In res hudobna ženska je najela dva moža, da sta krivo pričala zoper Nabota, češ, da je Boga preklinjal. Nedolžnega moža so prijeli ter s kamenjem pobili, tako, da so psi lizali njegovo kri. Potem je kraljica svojevoljno vzela Nabotov vinograd ter ga dala kralju. — Kaj ne, kolika hudobija! Človeški čut se kar zgraža nad toliko lažjo in krivico.

Če mi tako sodimo, kako sodi o laži Bog sam!

a) Da, res — laž je naravnost Bogu nasproti. Bog je resnica sama; Bog je neskončno resničen in zvest. *Lažnjive ustnice pa so Gospodu gnjusoba.* (Preg. 12. 22.) Torej z lažjo se nikdar ne moreš Bogu prikupiti. Ali si moremo misliti, da so kedaj Marija in svetniki lagali? Da, beremo pač, da so se posamezni svetniki včasih kaj malega zlagali, pa so to prisrčno obžalovali. (Sv. Alfonz Ligvori.)

b) Jezus Kristus je govoril o sebi: *Jaz sem pot, resnica in življenje*. (Jan. 14. 6.) In ti hočeš Kristusov učenec biti, in te ni družega ko laž in zvijača! O Kristusu je govoril sv. Peter, *da se zvijača ni našla v njegovih ustih*.

c) Torej laž ni božja lastnost, ni Kristusova lastnost — čegava lastnost je tedaj? — Hudičeva! O hudobnem duhu je govoril naš Učenik: *Resnice ni v njem; kedar laž govori, iz lastnega govori, ker je lažnik in oče laži*. (Jan. 8, 44.)

Hudobni duh je prvi lagal; lagal je, ko je zapeljal naše prve starše — lagal je, ko je skušal Kristusa — in še sedaj mu je laž v največje veselje. Hudobnega duha torej posnemajo lažnjivci!

d) Bog je sam človeku v um zapisal to spoznanje, da je laž nekaj grdega. Če je tudi malo kdo, da bi se ne bil nikoli nič zlagal, vendar vsak čuti, da je laž grda in sramotna. Kako te speče, če te kdo nalaže; kako poniževalno je očitanje, če se komu v obraz reče: ti lažnjivec ti, ti lažnjivka ti! Nihče noče lažnjivec biti.

II. Lažnjivost je pa tudi grozno pogubna pregreha.

a) Rekli smo vže, da lažnjivec in Bog ne gresta skupaj; kar je lažljivo, to ni božje. Na svetu je toliko laži, ker so ljudje na Boga pozabili. Povedali smo vže prej, da se *lažnjiv jezik Bogu gnjusi*. In psalmist pravi: *Deus perdet eos, qui loquuntur mendacium*. (Ps. 5. 7.) Koliko laži lažnjivci spravijo skupaj! Če bi se zlagal vsak dan samo enkrat, koliko grehov se bo nabralo v celem življenju! Res je, da vsaka laž ni smrtni greh, pa nikar ne misli, da te bo Bog pohvalil za tvoje laži. Ako beremo o nekem grškem modrijanu, da se niti v šoli ni hotel zlagati, nas to zelo osramoti, ker kristjani velikokrat tako tje v en dan lažejo. Kedaj bodo delali za te grehe pokoro?

Ananija in Safira sta oba umrla nagle smrti za kazen, ker sta se lagala sv. Petru. Ako je Gospod govoril, da bo treba od vsake nepotrebne besede odgovor dajati, kakošen bo odgovor za toliko in toliko laži, katerih se nekaterim niti ne zdi vredno pri spovedi se obtožiti, še manj, potruditi se, da bi se po spovedi kaj poboljšali... V tej lažnjivosti živé dalje, ne misleč, da je to črv, ki uniči vsako čednost in povzroči mnogo smrtnih grehov. Če kaj hudega storijo, hitro pokrijejo svoje črno dejanje s plaščem laži; če jih kdo graja, niso nič v zadregi, ker hitro so

pripravljeni vse utajiti; če se jim obeta le krajcar dobička, desetkrat, če bo treba, se ti bodo zlagali; če pa preti škoda ali zguba, takrat se pokaže včasih taka zvijačnost in goljufivost, da se ne bojé čisto nič bližnjega prekaniti. In s koliko predrznostjo se opravljivi in obrekljivi jeziki lotijo tolikrat časti svojega bližnjega, ne da bi pomislili, ali je pa res ali ne, kar govorijo — da bi taki kako obrekovanje preklicali, to jim niti na um ne pride. Kdo more torej prešteti grehe, ki jih kopičijo in sejejo, da nov greh rodijo, lahkomiselni ali zlobni ljudje s svojim nikdar mirnim, s svojim nikdar sitim, s svojim nikdar zavezanim, lažnjivim jezikom! Koliko sovraštva in jeze! Laže doma, potuhne se pri predstojnikih, laže pri sodnji, kedar ga kličejo za pričo, in se ne ustraši celo krive prisege! Kar delam doma — si misli — to smem tudi tukaj.

Neki sodnik mi je rekel, da se krive prisege čudovito množijo! To dela lažnjivost in pomanjkanje strahu božjega.

b) Iz ravnokar povedanega spoznamo lahko, da je laž silno škodljiv madež človeške družbe. — Ljudje so po medsebojnem zaupanju navezani drug na drugega; lažnjivost pa ravno to zaupanje razdere.

Laž ne vabi skupaj, ne drži skupaj ljudi, ampak le razdira, ker krivice in sovraštva seje med družine. Prva zapovedi Kristusovih je ljubezen; laž je pa ljubezni čisto nasproti; ostro je zaukazana pravičnost in poštenje. Goljufiva zvijačnost v besedi in dejanju pa uničuje pravičnost in ovira zlasti kupčijsko občevanje med ljudstvom. To je vobče znano, kako malo je poštenih ljudi, na katere bi se bilo zanesti.

Ta teden mi je pravil neki mož: Poštenja pa res ni več na svetu — prav nič ga ni. Kupil sem te dni kravo, kupil sem jo prav od svojega prijatelja, in sem si mislil, vsaj na tega se smem zanesti. Vprašam: ali ima krava kako napako, ali je krava za-me? „Nobene!“ — Kazalo je, da bo krava dobra za molžo — drugi dan gré gospodinja molzt, pa ima krava za slab četrť litra mleka — tretji dan ravno tako. Spoznal sem, da me je nabrisal . . .

Koliko enakih laži se godi ravno pri živinski kupčiji. Če vpoštevamo take razmere, se nam mora zdeti, kakor bi včasih kristjani čisto pozabili na nauke, katere nam je zapustil Kristus, in sploh čisto pozabili na zapovedi božje.

c) Laž škoduje tudi lažnjivcu samemu — škoduje mu na duši in na dobrem imenu. *Usta, ki govore laž, umore dušo.*

— Enkrat se mu verjame; če se ga pa na laži zasači, ne verjame se mu niti tedaj več, ko govori resnico.

Povedali smo dovolj o lažnjivosti. Seveda sliši se pa polno izgovorov, češ, laž pa vendar ni tako huda stvar. Koliko huda stvar je laž, nam pové pamet sama, ki laž obsoja, še več nam pové naš Zveličar, ki je najostreje govoril zoper laž. Komu bomo bolj verjeli — ali Kristusu ali kakemu lahkomišljenemu človeku? Če tudi vsaka laž ni smrtni greh, a navada velikrat lagati je ravno tako pregrešna, kakor katero drugo slabo nagnenje. Slišim pa nekatere ugovore: Pa sem z lažjo kaj dobrega storil. S pomočjo greha si ne smemo pomagati, ne sebi in ne drugim. — Pa sem se moral zlagati, drugače bi imel preveliko škodo. Odgovor: „Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi.“ Bog je bogat. Če bomo mi zavoljo Boga resnico govorili, ali nam ne more ali pa noče tega povrniti? Mi storimo svoje, Bog bo gotovo tudi svoje storil, da nas bo varoval škode.

Prizadevajmo se torej, da bo resnično naše govorjenje.

Brzdajmo svoj jezik, da ne bomo preveč govorili. Veliko govorjenja ni brez greha, kdor le veliko govori, se rad kaj zlaže.

Ne pozabimo, da so vsi ljudje bratje in sestre med seboj, in da se morajo ljubiti, zato, *česar ti nočeš, da tebi drugi storijo, tudi ti drugim ne stori. Hinavec, kaj vidiš pezdir v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne vidiš.* Pometaj najprej pred svojim pragom, morda imaš svojih smeti dovolj. *Ne sodite, da ne bote sojeni!* Taki, ki le hodijo od praga do praga ter z opravljanjem in obrekovanjem, sumničenjem in z zlobnim podpihovanjem netijo sovraštva in prepire, naj vzamejo v roko litanije Srca Jezusovega: vstrašiti se morajo, če hočejo videti, kako daleč je njih srce od Jezusovega božjega Srca.

Vsako laž obžalujte in povejte pri spovedi; stopite včasih na pokopališče in pomolite en očenaš za tiste, ki tam počivajo in morda sedaj v vicah trpijo ravno — radi lažnjivosti.

Sklenem z željo, da bi sv. Duh, duh resnice, prinesel več ljubezni do resničnosti tudi v našo faro. Amen. *J. Mikš.*

Peta nedelja po veliki noči.

Dar jezika marsikdaj ovira popolnost.

Ako pa kdo meni, da je pobožen,
pa ne brzda svojega jezika . . . je
prazna njegova pobožnost. Jak. 1, 25.

Sv. apostol Jakob govori v današnjem listu, kaj je treba človeku storiti, da se sme imenovati dober, vesten kristjan. Pravi namreč: *Bodite delavci besede ne pa samo poslušalci, s čimer bi sami sebe zapeljevali.* Tistega, ki besedo božjo samo posluša, pa po njej ne živi, primerja človeku, ki se v ogledalo pogleda, pa kmalu, ko odide, pozabi, kakšen da je bil. Ako človek verno in pazljivo posluša pridigo ali kak drugi verski nauk, vidi v tem, kaj njemu še manjka do popolnosti, zve, kaj mu je treba še storiti; da postane vzgleden učenec Jezusov. To pa, kar sliši, mora si vzeti k srcu in v dejanju izpolniti, ne pa samo slišati, potem pa precej vse pozabiti. Kdor tako posluša, pa po tem ne živi, njemu vse pridige in vsi nauki nič ne pomagajo, in on nikoli ne bo postal kristjan po božji volji. Tak človek res, kakor pravi sv. Jakob, samega sebe zapeljuje. Koliko jih je takih, ki mislijo, da bogoljubno žive, da so Bogu všeč, pa niti ne vedo in ne razumejo, kaj je pravo krščansko življenje, ne vedo, kako mora človek živeti, ako hoče res Bogu dopasti.

Sv. Jakob pravi, da čista pobožnost je ta . . . neomadeževanega se ohraniti pred tem svetom. Pri vsem tem pa posebej na nekaj opozori; pravi namreč: *Ako pa kdo meni, da je pobožen, pa ne brzda svojega jezika, temveč zapeljuje svoje srce, je prazna njegova pobožnost.* Kristjani, skušnja nas uči, kako prav ima sv. Jakob. Zakaj neki ravno to omenja, da kdor ne brzda jezika, ni v resnici pobožen? Meni se zdi, da je bilo že v njegovih časih ravno tako, kakor je dandanašnji, da imajo največkrat tisti, ki so dobri kristjani, to grdo slabost, da svojega jezika ne znajo brzdati, ali kakor pravimo po domače, da so jezični. To ni lepo! Jezičnost je slabost človeška, ki pa utegne človeka v velike grehe zakopati, in zato se je treba nje posebno varovati.

Kristjani, vsi veste, da je Bog človeku jezik zato ustvaril, da bi njega častil in molil, da bi mu tudi jezik pomagal doseči večno zveličanje. Pa le prerado se zgodi, da človek obrača jezik

v vse drugačne namene, da ga rabi sebi ne v zveličanje, temveč v pogubljenje. Koliko se preklinja, koliko kvanta in grdega govori, koliko se laže, obrekuje, opravlja itd. Pa o vsem tem danes ne bom govoril; govoril bom le o tako nevarnem praznem govorčenju, kateremu je marsikdo udan, pa še sam ne ve za to svojo slabost. Pokazal vam bom, kako lepa je molčečnost, kako nevarna pa jezičnost.

V knjigi kralja Salomona beremo: *Kdor varuje svoja usta in svoj jezik, varuje svojo dušo*. Prepričani, kako resnične so te besede, so šli v starih časih marsikateri možje in device v puščavo, kjer niso bili v nevarnosti, da bi jih svet zapeljal. Saj ljubezen do samote in tihote ter premišljevanje samega sebe in svetih skrivnosti je najlepše znamenje krščanskega življenja. V samoti, kjer ni bilo žive duše, so se pogovarjali tem ložje v molitvi z Bogom, pogovarjali so se s pticami in drugimi gozdnimi živalimi; v naravi, v stvarstvu so občudovali in hvalili neskončno moč in previdnost in ljubezen božjo, ki je vse to iz nič naredila. Znana je cela vrsta svetih puščavnikov in puščavnic. Veliko izmed njih jih je preživelo v puščavi skoro vse življenje. V prvih letih svoje mladosti so zapustili svet in šli na kak samotni kraj, kjer so ostali do sive starosti, do smrti. Sv. Pavel, sv. Anton, sv. Amon, sv. Pahomij, sv. Hilarijon in drugi so zapustili vse premoženje in iskali miru v samoti. Kaka skalovita jama ali brlog jim je bila hiša. Bližnja palma in par drugih zelišč in studenček jim je bilo že dosti za njih jed in pijačo. Živeli so le za Boga, njega hvalili in molili, zatirali svoje slabosti, prepevali s ptiči vred ter opravljali razne opravke. Enako se bere o sv. Benediktu, o sv. Frančišku Seraf., kako sta vse zapustila in pribežala v puščavo. Ni čuda, da so jih mnogi sv. možje skoro zavidali, da so mogli tako skrbno Bogu služiti. Tako n. pr. kliče sv. Romuald: „O srečni vi stari puščavniki! Kako mirno ste lahko Gospodu služili, ker ste bili tako oddaljeni od posvetnega hrupa!“

Pa zakaj in čemu vam to pripovedujem? Zato vam to povem, da lahko sami spoznate, kako je bilo včasih, kako pa je sedaj! Ali tudi sedaj ljudje tako hrepene po samoti? Dandanašnji je navno narobe. Ljudje žele ven iz tihe samote med hrupni svet, ne razumejo več, kaj se pravi zbranega duha biti, zbrano moliti; temveč čimbolj so raztreseni, tembolj se čutijo srečne.

Ta slabost človeška se kaže najbolj v govorjenju. Koliko praznega govorjenja se dandanašnji izpregovori. So ljudje, ki morejo govoriti po cele ure, pa vse skupaj, kar povedo, ni vredno piškavega lešnika. Kristjani, ali si smemo misliti, da tak gostobeseden človek prav rabi svoj jezik, ali moremo soditi, da je vse to brez greha? Prav je imel kralj Salomon, ki je rekel: *Veliko govorjenja ni brez greha*. V katere grehe pa rad zaide tak gostobeseden človek? Kdor veliko govori, ta veliko ve in zna ali pa veliko laže. Največkrat pa se zgodi to, da laže; in ko bi samo to bilo! Pa še obrekuje zraven in sumniči sedaj tega, sedaj onega, in tako napravlja zdražbe in prepire med dobrimi ljudmi. Oh koliko hudega pride in je že prišlo od takega nepremišljenega govorjenja! In kar je še najhujše: tisti, ki so tej slabosti vdani, največkrat še ne vedo, da imajo to slabost. Na bližnjem vse precej opazijo, jih svare in opominjajo, na sebi pa ne vidijo nič hudega. In vendar pravi Jezus, da bo od vsake najmanjše besedice treba pred Bogom odgovor dajati. Oh, ko bi ti vsaj nekoliko pomislili, kaj jih čaka pred sodnim stolom božjim!

Pri neki hiši je služila dekla, ki je bila sicer pridna in poštena, a to slabost je imela, da je bila silno jezična in je s svojim jezikom marsikako zdražbo napravila. Nekdaj, ko je ravno vsa domača družina sedela pri kosilu, pride v hišo beračica, ki je bila mutasta. Dekla jo brž usmiljeno pomiluje in pravi: „O ti uboga reva, ki ne moreš nič govoriti! Kako bi ti rada pomagala!“ Gospodinja pa resnobno pogleda deklo in pravi: „Ti, Lucija, kaj pa, ako boš tudi ti enkrat še želela, da bi bila mutasta, ker ti kar brez prestanka jezik teče?“ Lucija je vedela, kam gospodinja meri. Vzela si je ta opomin k srcu in mislim, da se še danes po tem nauku ravna.

Veliko ljudi, zlasti žensk pa je tudi takih, kakor so bile v času kralja Savla. Sv. pismo pripoveduje, da je šel judovski kralj Savel v vojsko zoper sovražnike. Med njegovimi vojaki pa je bil tudi mladi David. Savlova vojska je zmagala sovražnike popolnoma. Ko pa se je vračala vojska domov, pravi sv. pismo, so prišle ženske nasproti z zvončki, cimbalami in citrami, da so jih spremile domov in gredoč so pele: „Savel jih je pobil tisoč, David pa deset tisoč!“ To je kralja Savla razjezilo tako hudo, da od tistega časa ni hotel več Davida lepo pogledati in ga je celo skušal umoriti. Kdo je bil neposredno tega kriv? Noben drugi, kakor tiste ženske, ki so Davida bolj hvalile in poveličevale nego kralja Savla.

Oh, ljubi v Kristusu, kolikokrat se še sedaj take zdražbe snujejo in kuhajo samo zaradi nepremišljenega govorjenja, zaradi

enega samega jezika, ki noče nikoli mirovati. Enega preveč hvali, drugega pa preveč ponižuje, češ, ta je tak, in če sta si bila tadva poprej najboljša prijatelja, postaneta naenkrat zaradi takega govoričenja morda najhujša sovražnika. Oh, koliko odgovornost si je nakopal tisti jezik, ki je ta prepir zanetil!

S takim govorjenjem se prav velikokrat pregreše zakonske žene ali gospodinje. To pač veste, da je mož gospodar v hiši, da ima torej on prvo besedo. Toda le prerado se zgodi, da hoče ona gospodariti, da hoče imeti povsod prvo in zadnjo besedo. Tako nastane prepir iz tega, ali pa žalibog še kaj več! In zakaj vse to? Zato, ker ona ne odjenja, ker misli, da njena mora biti zadnja, njena mora obveljati tako gotovo, kakor je amen v očenašu! Ali ni res tako? Oh, koliko manj prepirov in preteпов in nesreč bi bilo v družinah, ko bi žena znala molčati.

Nekateri so pa spet taki, da mislijo, da morajo vse, kar se jim hudega pripeti, brž potožiti svojemu bližnjemu, ali pa mu vsako veselo novico povedati. A koliko se jih je že kesalo, ker so prehitro govorili, ker niso pomislili, kaj so govorili, komu so govorili! Toda beseda enkrat izgovorjena, se ne more več pojesti, pravi stari Horacij. Ljudje pa radi vsaki govoric kaj dostavijo, in tako iz malenkosti nastane večkrat največje obrekovanje, iz muhe ljudje naredo slona, in to se širi naprej. Kdo je spet temu kriv? Prazno, nepotrebno govorjenje! Modri Sirah pravi: *Ako si kaj slišal o svojem bližnjem, naj s teboj umrje, in prepričan bodi, da se ne boš razpočil vsled tega!*

Ako je pa tako, poreče morda kdo, potem pa ne vem, čemu imam jezik; saj skoro nikoli ne smem govoriti! To pa spet ni prav. Sv. očetje uče, da čednost molčečnosti ni v tem, da bi človek zmerom moral molčati, temveč v tem, da zna o pravem času govoriti in o pravem času molčati. Kakor je v jedi in pijači nezmernost, tako je tudi nezmernost v govorjenju. Zato se uči najprej molčati, da boš potem znal govoriti. O srečen je tisti človek, ki zna govoriti o pravem času. V modrostni knjigi beremo: *Beseda o pravem času je zlato jabolko v srebrni skledici*. Kakor je to prijetno in drago, tako tudi pametna beseda o pravem času izgovorjena.

Zato, kristjan, si vtisni v srce nauk modrega Siraha, ki pravi: *Zagradi s trnjem svoja ušesa, hudobnega jezika nikar ne poslušaj; in svojim ustam vrata in ključavnice napravi. Svoje zlato in srebro raztopi, in tehtnico iz njega naredi za svoje besede!* — Pomisli

vselej, predno začneš govoriti, kaj misliš povedati, da ti ne bo žal, da si govoril. Govori tako, da ne boš z govorjenjem žalil Boga, ne škodoval svojemu bližnjemu in sebi. Stari Sokrat je rekel: „Da sem govoril, sem se že večkrat kesal, da sem molčal, pa še nikoli!“ — Marija je malo govorila, a veliko mislila. Poljski kralj Boleslav v osojskem samostanu je molčal do smrti. Trapisti, kartuzijani in drugi menihi navadno vedno molče.

Rabi vsak svoj jezik tako, da bo njegov jezik vreden kdaj na veke hvaliti Boga v nebesih. Amen. † J. Benkovič.

Križev teden.

1. Kaj so prošnje procesije.

Kjer sta dva ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi. Mat. 18, 20.

Teden, ki smo ga pričeli, se imenuje prošnji ali tudi križev teden, in sicer zato, ker kristjani prve tri dni tega tedna hodijo med glasno molitvijo v sprevodih ali procesijah od cerkve do cerkve za križem, ki se nosi pred njimi. Že samo pogled na tako procesijo je vspodbuden in ganljiv. In kako tudi ne? Saj je zbrana cela fara, malo in veliko, staro in mlado, in vsi ti s svojimi duhovniki z eno dušo, enim srcem in enim glasom prosijo Boga pomoči in usmiljenja; kličejo: „Oče naš! — Gospod, usmili se nas!“ In kolikorkrat opazujem tako zbrane vernike, vselej mi pridejo na misel besede Jezusove: „*Povem vam, da, ako se dva izmed vas zedinita na zemlji, se jima bo, za katero reč koli prosita, zgodila od mojega Očeta, ki je v nebesih* (Mat. 18, 19.), zakaj kjer sta dva . . . Ako je torej Kristus že samo dvema, ki bosta skupno prosila v kaki potrebi, obljubil, da bo podpiral njujino prošnjo, koliko bolj bo med nami ob takih procesijah, kjer nista zbrana samo dva ali trije, ampak na stotine v njegovem imenu.

Kaj je pravzaprav prošnja procesija? Nič drugega kakor skupna molitev za skupni blagoslov in srečo k skupnemu Očetu v nebesih. — Da se bomo teh obhodov udeležili še z večjim pridom in večjo pobožnostjo, zato premišljajmo danes to v čast božjo in slavo Marije Device, Kraljice majnika! —

I. Vsaka procesija, predragi, je skupna molitev. Čemu se pač zbirajo v dnevih prošnjega tedna farani; čemu gredo v parih iz domače cerkve k podružnici, če ne iz svetega namena, da bi na potu tje in nazaj skupaj molili? Da bodo torej tudi naše procesije res skupna molitev, je treba:

a) Priti morajo k procesijam kolikor mogoče vsi farani, razen onih, ki so zadržani po opravilih, ki se ne dajo odložiti; zakaj kjer niso zbrani vsi farani, kjer se procesije iz zaniknosti opuščajo ali kjer se med procesijami dela kaj takega, kar bi se dalo narediti tudi po procesiji, to ni skupna molitev, to ni molitev cele fare, to je le molitev nekaterih. In kakor je nekdanj Jezus, ko je očistil deset gobovih, pa se mu je samo eden prišel zahvalit, nejevoljen vprašal: *Kje pa je onih devet?* tako bo lahko vprašal tudi ta teden pri farah, kjer bodo iz zaniknosti opuščali procesije. — Ne mislite, da je čas, ki ga porabite za molitev, izgubljen; saj nam kaže skušnja ravno nasprotno: Poglejte le malo okoli sebe. Ali imajo res tisti največ, kateri posebn o praznikih in ob takih dnevih — kakor sedaj — nimajo nič časa, da bi vsaj za eno uro poslali nekaj domačih v cerkev? Ali res rodi tistim najlepše polje, sadno drevje? Ali morejo kje pokazati: „Glej, jaz imam to in to, ko bi ti na dan sv. Florijana ne bi bil šel v cerkev, pa bi tudi lahko imel!“

b) Treba je pa tudi, da vsi tisti, ki gredo s procesijo, skupno molijo. Kako žalostno je, če mora človek gledati, kako se marsikdo ob teh procesijah lahkomišeln pogovarja, smeja in okoli ozira; kako večkrat kdo gre sicer z drugimi, a ne zato, da bi molil, ampak da bi svojemu tovarišu povedal kako novico iz trga, vasi. Ali more imeti to kaj sadu? More li taka molitev predreti oblake, priklicati blagoslova božjega? Zakaj kjerkoli ne molijo vsi in sicer zares prisrčno, z enim duhom in srcem, v resnici ni pobožnosti, molitev ni skupna!

II. Vsaka procesija je skupna molitev za skupno srečo in blagoslov k skupnemu Očetu v nebesih. Vsaka procesija je skupna molitev za skupni blagor. Pri procesiji ne sme moliti človek samo za se, prositi zase sreče in blagoslova, marveč mora, ker so procesije skupna molitev, nase v krščanski ljubezni za enkrat pozabiti in moliti za vse — vsak za vse, vsi za vsakega, kakor nas je naučil moliti Jezus Kristus v očenašu, kjer ne prosimo zase, ampak za vse; in zato ne moliš: „Daj mi danes moj vsak-

danji kruh“, ampak: „Daj nam danes naš...“ „In ne vpelji nas v skušnjavo...“, „reši nas hudega!“

Moliti pa moramo še posebno:

a) Za ohranjenje prave sv. veče v naši dragi, ljubljeni do movini, za utrjenje krščanskega življenja po naših družinah; molimo pa tudi za sv. cerkev sploh, zlasti za njenega poglavarja sv. očeta Pija X. Zato kličimo prav iz dna srca: „Da apostolskega pastirja in vse cerkvene stanove v sv. veri ohraniš, prosimo Te...“ „Da nas vse v svoji službi potrdiš in ohraniš...“ „Da sovražnika sv. cerkve ponižaš!...“ Da, predragi, sv. vera je skupna sreča cele dežele; z vero je izgubljeno vse. Naj bo kaka dežela še tako srečna, bogata, mogočna; če je ne drži moč vere, krščansko življenje, po koncu, ne bo veliko let in o tisti sreči, tistem blagostanju bodo le še govorili.

b) Molimo pa tudi za svojega svetnega poglavarja, našega cesarja. On je skupna oseba, postavljen od Boga, da bi vodil ljudi po potu svetnega blagostanja do večne sreče. Lepa, a tudi težka dolžnost. In zato je že sv. apostol Pavel opominjal svoje vernike: *Prosim vas tedaj pred vsemi rečmi, da naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočanja in zahvaljenja za vse ljudi, za kralje in vse oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli v vsi pobožnosti in čistosti.* (1. Tim. 2, 1—3.) In kaj lepo je to povedano v litanijah vseh svetnikov v prošnji: „Da krščanskim kraljem mir in enovoljnost daruj...“ Malo pomislimo pri tem, kaj prosimo, zakaj ni je hujše šibe, s katero more Bog udariti kak narod, deželo, kakor je ravno vojska.

c) Molimo pa konečno tudi prav goreče, da bi Bog blagoslovil naša polja, pa ne samo naša, ampak tudi vseh bližnjih in daljnih kristjanov. Naj govori torej tudi vaše srce, ne samo usta, ko kličete v litanijah k skupnemu Očetu: „Da sad zemlji daš in ohraniš, prosimo te, usliši nas!“ Saj vemo, kaj pravi sv. Pavel Korinčanom: „Nič ni tisti, ki sadi, nič tisti, ki prilija, ampak Bog je, kateri rast daje!“ In kje si more človek manj pomagati, kakor ravno pri vremenu! Ali moreš zadržati strelo, da ne bi udarila v hišo, kozolec? Si li tako mogočen, da znaš zapovedati toči, naj prejenja; dežju naj pada mirno? Da, vremenu nasproti je človek kot otrok v povojih, ki niti roke ne more stegniti, ampak samo jokati. A za dobro rodovitno vreme je pa treba prositi o pravem času in skozi celo leto, ne samo zdaj te dni. Saj kako more Bog uslišati vaše molitve, če razorjete polje med kletvino,

če s kletvijo na jeziku sejete in vlačite! Kako nespametno je klicati na pomoč hudiča in stresati svojo jezo nad ubogo neumno živino, ki je največkrat menj kriva, kakor pa tisti, ki jo vodi ali drži za drevo!

Za to troje molimo torej te dni prav prisrčno in priporočimo svoje prošnje Jezusu Kristusu, čegar vnebohod bomo praznovali v četrtek, naj jih on predloži svojemu nebeškemu Očetu. In če bo res naša molitev skupna za skupni blagoslov k enemu in istemu skupnemu nebeškemu Očetu, potem tudi naša molitev ne bo zastonj, saj imamo božje zagotovilo: *Kjer sta dva ali kjer so trije zbrani . . . in kar bote Očeta prosili v mojem imenu, Vam bo dal!* Amen.

† Ant. Lombar.

2. Molitev.

Prosrite in se vam bo dalo.

Luk. 11, 10.

Vsak človek skusi marsikaj na svetu; najvažnejša skušnjava pa je gotovo ta, da je človek uboga stvar, ki pa mora pri vsi svoji slabosti doseči važen, pomenljiv namen. Z lastno pomočjo more človek kaj malo storiti; skoro v vsem je več ali manj navezan na druge. Ako pa že svoj zemski cilj človek težko doseže z lastno močjo, kako neki bo dosegel svoj nadnaravni cilj. Da pa dosežemo kedaj večno življenje, potrebujemo gotovo tuje pomoči; toda odkod naj si jo pridobimo? Kjer se gre za večnost, tam nam človek sam ne more mnogo pomagati. Kdo nam bo torej pomagal? — Pomagal nam bo Bog sam! V svoji borbi za zveličanje, za večno srečo, je človek omejen edino le na pomoč nebes, na podporo Boga samega.

To so spoznali celo malikovalci, ki so zato v vseh svojih stiskah in nadlogah iskali zavetja in pomoči pri svojih malikih. To pa spoznavajo popolno vsi kristjani, ker vsi morajo reči s sv. Pavlom (2. Kor. 3. 5.): *Mi nismo zmožni, da bi sami po sebi kaj mislili, temveč naša moč je iz Boga.*

In še nekdo drugi, ki je višji od sv. Pavla, Zveličar sam, nas opozarja, da smo popolnoma zavisni od Boga, da ga torej moramo neprestano častiti, hvaliti in prositi. Zato nas tudi sveta cerkev vedno in povesod opominja k molitvi. Sv. Alfonz pravi, da smrtno greši, kdor popolno opusti molitev. Sv. Krizostom

pa pravi: „Vi vsi veste, da brez molitve ni mogoče srečno živeti in blaženo umreti.“

Sv. cerkev sicer vedno priporoča molitev, posebno pa priporoča to v križev ali prošnji teden, t. j. zadnje tri dni pred vnebohodom gospoda našega Jezusa Kristusa. Zakaj neki? Sveta cerkev ima s tem posebno lep namen. Želi namreč, da bi Gospod naš, vračajoč se z zemlje v nebesa, nesel seboj vse naše molitve in prošnje ter jih priporočil pred svojim nebeškim Očetom. Da bo naš Gospod tudi naše prošnje ponesel v sveta nebesa, hočem vam danes govoriti

1. kako potrebna je molitev, 2. kako moramo moliti? in 3. česa moramo posebno prositi, da bo naša molitev Bogu dopadljiva?

1. Ako se otroci kedaj kaj skregajo med seboj in vsakdo trdi, da je njegova prava, tedaj stopi ta ali oni ponosno pred svojega nasprotnika in pravi: „Kaj mi boš pravil, saj so oče tako rekli!“ Pri dobrih otrokih je navadno vse to, kar reko oče ali mati, kakor pribito; le njih beseda velja. — Naš skupni oče pa je Bog in naša skupna mati je sv. cerkev. Kar nam veli torej naš oče, Gospod Bog, ali cerkev, o tem se ne smemo prepirati, je-li pravo ali ne, temveč molčé je treba to storiti. Torej se tudi o tem ne bomo pričkali, je-li molitev potrebna ali ne, ker Bog sam jo ukazuje.

Skoro vsaka stran v sv. pismu nam veli, da je molitev vsakemu, ki k pameti pride, krvavo potrebna. V starem in novem zakonu najdemo premnogo ukazov, ki nas opominjajo k molitvi. Po preroku govori Bog sam: *Vi me bote prosili, in jaz vas bom uslišal.* Prepričan o vsem tem, kliče psalmist vsemu človeštvu: *Venite, adoremus et procidamus ante Deum!* — *Pridite, poklekimo pred Boga in molimo ga, jokajmo pred njim, ker on je Gospod naš Bog, ki nas je ustvaril, in mi smo njegovo ljudstvo!* In na drugem mestu kliče: *Laudate Dominum, quia bonus, quia in saeculum misericordia eius!* — Toda kaj bi našteval izreke prerokov iz starega zakona, poslušajmo božjega učenika samega! On govori: *Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo!* V današnjem evangeliju pravi: *Prosite in se vam bo dalo, iščite in bote našli, trkajte in se vam bo odprlo.* Zakaj slehern, kdor prosi, prejme, kdor išče, najde, kdor trka, se mu odpre. Na drugem mestu zopet pravi: *Resnično, resnično vam*

povem: ako bote očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Prosite in bote prejeli in bo vaše veselje dopolnjeno.

Toda božji Učenik ni samo z besedo učil, da je treba moliti, učil je tudi z zgledom. Z molitvijo in postom je začel svojo učeniško službo, z molitvijo prosilno in zahvalno je delal čudeže, ozdravljaval bolnike, izganjal hudobne duhove, lačne n - sitoval, mrtve obujal. Z molitvijo je začel svoje trpljenje in z molitvijo na križu je dokončal svoje trpljenje in svoje življenje. Molil je v zadnjih trenutkih svojega življenja za svoje sovražnike, za razbojnika, za svojo mater, za svoje učence in slednjič tudi sam za-se. Kristjan, ako je molil, prisrčno molil sam Sin božji, ali misliš, da tebi, ki si grešnik, ni treba moliti?

Kaj ne, kako težko se spraviš časih k molitvi; vse bi storil lažje, kakor molil? Odkod pa to? Odtod, ker imaš preslabo vero, prešibko upanje, premrzlo ljubezen do Boga. Preveč si še odrevenel v posvetnem življenju, in zato ti je molitev v tako nadlogo. Zarjavela kosa nerada reže travo, in v grehah zarjavela duša pa težko moli in še takrat, kadar moli, slabo moli. Čim bolj pa je človek pobožen, čim bolj se trudi, da bi došel do Boga, tem lažje moli. Bogu vdana duša ne moli toliko iz strahu pred Bogom, temveč iz ljubezni do njega, ker v njem najde vse svoje veselje, vso svojo srečo.

Molitev je torej vsakemu potrebna, ako hoče srečno živeti in blaženo umreti. Ker z molitvijo najlažje in najprimernejše svojemu Gospodu skazujemo čast in slavo, z molitvijo ga prosimo dušnih in telesnih milosti in z molitvijo ga tudi zahvaljujemo za vse, kar nam podeli.

II. Ko vemo, da nam je potreba moliti, vprašati se moramo, kako moramo moliti? Na to vprašanje nam Kristus sam odgovarja v evangeliju zadnje nedelje. Pravi namreč: *Resnično, resnično vam povem: ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.* — Kako tolažilna je ta obljuba, katero nam je dal mili Jezus v enem svojih zadnjih govorov. Poskusimo pojasniti si, kaj se pravi: „Moliti v Jezusovem imenu“, da se tudi mi udeležimo te Jezusove obljube!

V Jezusovem imenu moliti se pravi, moliti v zaupanju na dobrotljivost in usmiljenost božjo ter v zavesti svoje nevrednosti in slabosti. Kdor moli, mora si misliti: Jaz sem sicer nevreden, da bi me Bog uslišal. Moja oseba in moja molitev nista vredna, da bi se Bog nanje ozrl. Toda vendar upam, da bo molitev

uslišana, ker mili Jezus je tudi zame svojo kri prelil in tudi meni dal obljubo, da bom uslišan, če se bom opiral na njegovo zasluženje. Tako torej moramo prositi Boga „v Jezusovem imenu“.

Da bo pa naša molitev res „v Jezusovem imenu“, mora biti skesana, ponižna, zaupna in stanovitna. Ako hočemo, da nas Bog usliši, mora priti molitev iz skesanega, potrtega srca. Molitev je treba vedno skleniti s kesanjem, ker sv. Bernard pravi, da se Bog ne dá drugače ganiti k usmiljenju, nego da duh po molitvi ves potr vskipi k Bogu. — Ako pa se zavedamo, da smo ubogi, nevredni grešniki, mora iz te zavesti izvirati ponižnost naša. O tem kaj lepo govori sv. Krizostom: „Pomisli vendar, kdo si ti, ki prosiš, in kdo je oni, ki ga prosiš! Ti, ki prosiš, si ubog človek, revna stvar, ki nisi vreden, da bi kaj dosegel. Oni pa, ki ga prosiš, je Bog sam, Gospod nebes in zemlje!“ Ljubi moji, ko bi to bolj natanko preudarili, govorili bi tudi mi ponižno z očakom Abrahamom: „Govoriti smem s svojim Bogom in Gospodom, čeprav sem prah in pepel!“ Zato, kakor pravi sv. pismo, daje Bog ponižnim svojo milost, napuhnjenim pa se ustavlja. — Oprti na te obljube, ki so dane skesani in ponižni molitvi, smemo in moramo zaupno moliti. Kadar molimo, moramo trdno zaupati, da nas Bog usliši, in ne smemo dvomiti. Sv. Jakob piše: *Moli zaupno, ne da bi dvomil. Kdor dvomi, je podoben morskemu valu, ki ga veter goni semtertje. Tak človek naj ne misli, da bi kaj od Boga prejel.* (1, 5—7.) Isto pravi sv. Bazilij: „Kdor dvomi, ne bo nič prejel; kajti nepravilna nezaupnost, ki človeka vznemirja, ovira božje usmiljenje, da ne usliši prošenj.“ Kristus sam pa pravi: „*Ako bote imeli vero in ne bote dvomili, bote delali velike reči,* (Mat. 21. 21.) in na nekem drugem mestu govori, da bodo tisti, ki zaupno molijo, celo gore prestavljali s svojo molitvijo. To se je v istini zgodilo nekdanj, ko je sv. Gregor čudodelnik s svojo molitvijo premaknil veliko goro s prejšnjega mesta, da so potem na onem kraju sezidali cerkev. — Ako je pa naša molitev zaupna, je gotovo tudi stanovitna. Četudi nas Bog precej ne usliši, treba je vendarle vedno moliti in ne prenehati. Sveti Pavel od Križa je petdeset let molil samo za eno stvar. Bog že vé, zakaj nas precej ne usliši; torej se mu moramo ukloniti. In ako nas Bog le še ne usliši, moramo biti kakor nadležni berač, ki ne odneha, dokler ne dobi kakega krajcarja ali kake žlice hrane. Kristus sam pravi v evangeljski priliki, da prijatelj ponoči že zaradi nadležnosti vstane, da odpravi sitnega prijatelja in mu

dá, kar hoče. Tako, ljubi moji, moramo tudi mi postati s svojimi prošnjami Bogu nadležni, in če ne iz drugega vzroka, usmilil se nas bo vsaj zaradi nadležnosti naše.

III. Ko sem vam pokazal, da nam je molitev potrebna in kako moramo moliti, pokazati hočem še, česa moramo v sedanjih časih posebno prositi. Prošiti moramo tega, česar najbolj potrebujemo, česar najbolj pogrešamo. To so „dobri časi“! Dandanašnji se ne čuje nobena tožba bolj pogosto, kakor tožba o slabih časih. Pojdi, kristjan, kamorkoli hočeš, povsod boš slišal in videl, kako slabo se ljudem godi. Ne le v bornih kmečkih kočah, tudi v imenitnih palačah se čuje tožba o slabi sedanjosti. Ta pravi: „Slabe letine imamo; kar nam ne zbije toča, vzame voda, suša in ogenj, ali pa sne trtna uš.“ Drugi zdihuje: „Kupčija je slaba! Karkoli kupim, je petkrat predrago, kar pa prodam, je pod vsako ceno.“ Tretji toži: „Denarja ni, denarja! Davki pa so taki, da nam vse vzmó.“ Četrti javka: „Vse bi še bilo, ko bi le vsi zdravi bili; toda v naši hiši zmerom kdo leži.“ Take in še hujše tožbe se slišijo dan na dan. Ako premišljujemo vse to, predragi v Kristusu, pritrđiti moramo besedam sv. Pavla: *Bratje, glejte, kako bi varno hodili, ne kakor nespametni, temveč kakor pametni, ker so dnevi hudi.* Da, ljubi moji, res v hudih časih živimo, in kakor vse kaže, se nam še hujši bližajo. Da nam Bog to šibo odvrne, zato moramo torej posebno prositi in moliti.

Sedanji svet je kakor bolnik, ki si nič ne more pomagati. Bolnik pa potrebuje zdravnika, da mu pomaga, in da mu pomaga, mora ga preiskati, da poizvé, odkod ta bolezen in kakšno zdravilo bo zanjo. Ker je svet tudi tak bolnik, moramo tudi njegovo bolezen preiskati, če mu hočemo pomagati. Odkod pa ta bolezen? Odkod ti slabi časi? Neki izkušen možak je rekel: „Ljudje tožijo čez slabe čase, vse jim pride na misel, naj je pošteno ali ne, tega pa ne pomislijo, da si sami delajo slabe čase, ker časi so taki, kakršni so ljudje: slabi ljudje — slabi časi!“ Kaj pravite, predragi, k temu, ali je imel prav ta mož? Jaz pravim, da je imel popolnoma prav! Zakaj? — Glavni vzrok sedanjih slabih časov je greh! Greha pa je v naših časih toliko na svetu, kakor ga že ni bilo kmalu, zato pa so tudi časi taki, kakršnih ni že bilo kmalu. Pravim, da je veliko greha na svetu, da se svet v grehu kar vtaplja. Tega mi menda ni treba dokazovati na dolgo, saj sami vidite in slišite dan na dan, da vse pod pot leti. (Se opozori na napake, razširjene zlasti v domači župniji.)

Pokazal sem vam, da je molitev potrebna, da treba skesano, stanovitno in zaupno moliti. Povedal sem vam, kaj je treba odpraviti, da bo Bog uslišal naše prošnje. Zakličem končno: Exurge Domine, adiuva nos! † J. Benkovič.

3. O nagibih k molitvi.

Prosrite in bote prejeli, da bo vaše
veselje dopolnjeno. Jan. 16, 24.

Skoraj nobenega drugega dobrega dela nam Kristus ni tolikokrat priporočal, kakor molitev. V nedeljo smo slišali v evangeliju besede: *Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal. Prosrite in bote sprejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno.* V evangeliju, ki se bere te dni, nam zopet pravi: *Prosrite, in se vam bo dalo, iščíte, in bote našli, trkajte in se vam bo odprlo.* V vrtu Getzemani je priporočal aposteljnom rekoč: *Čujte in molite, da v skušnjavo ne padete.* Pa ne le z besedami, ampak tudi z lastnim zgledom nam je molitev priporočal, ker je molil tako pogostoma ter pred vsakim imenitnim delom tako dolgo, včasih pol noči ali celo noč. Zato nas tudi sveta cerkev posebno te dni pred Gospodovim vnebohodom z besedami Kristusovimi, z zvonjenjem in z očitnimi sprevodi (procesijami) opominja k molitvi. Da bi mi torej to zapoved Kristusovo in želje sv. cerkve bolj zvesto spolnovali ter raje molili, vam hočem danes nekoliko govoriti o nagibih k molitvi. — Začeti hočem v imenu Jezusa in Marije.

Mnogoteri in imenitni so nagibi k molitvi. — Pred vsem drugim nas mora k molitvi nagibati:

1. Velika vrednost in prednost molitve same. Dobra molitev Boga in vso družbo izvoljenih razveseljuje. Zato se v skrivnem razodenju sv. Janeza molitve imenujejo *prijetne dišave* v zlatih kupicah, katere se kakor prijetno kadilo k Bogu povzdigujejo. (5, 8.) Kakor se nam prijetna zdi dišava lepo dišečega kadila, tako prijetna in dopadljiva je Bogu in družbi izvoljenih dobra molitev. Zato se tudi pri službi božji, zlasti pri blagoslovu, kadilo zažiga, ne kakor da bi Bogu dopadla dišava kadila, ampak ker je kadilo podoba molitve, ki se mora kot kadilo povzdigovati k Bogu in mu dopasti.

Pa ne le molitev sama kakor kadilo puhti k Bogu, ampak tudi človeka samega povzdiguje do pogovora z Bogom; molivec more pred Bogom razliti svoje srce, ga prositi, kar želi doseči, in mu svojo vsestransko revščino razodeti, kar se od pozemeljskih vladarjev le težko more doseči, in si sleherni v veliko čast in srečo šteje, če je puščen k zaslišanju pred vladarja. In če je po takem pogovoru z vladarjem in modrim možem bolj razsvetljen, pokrepčan, vnet in potolažen, kolikanj bolj dosežemo to iz pogovora z Bogom! Zato govori David v 33. psalmu: *Približujte se njemu (Bogu) in bodite razsvetljeni, in naj nikar ne bodo zbegana vaša obličja.*

2. K molitvi nas mora nagibati tudi potreba. Saj smo v vednih nevarnostih, in med toliko sovražniki duše in telesa, katerih brez posebnega božjega varstva ne moremo biti rešeni. Zato nas sveti apostelj Pavel opominja k vedni molitvi rekoč: *Molite brez prenehanja.* (1. Tesal. 5.) Kdo more naštetih vse sovražnike in nevarnosti, ki nam pretijo po dnevu in po noči, na duši in na telesu? Kako potrebno je, da človek moli zjutraj, da vsa dela opravlja v božjo čast, in da ga ne zadene kaka nesreča na telesu ali na duši; in da moli zvečer, da ga Bog varuje po noči vsake dušne in telesne nesreče, posebno nagle in nepredvidene smrti. — Kdo more naštetih naše pregreške in zmote, s katerimi se pregrešimo pred Bogom po dnevu in po noči? Zato moramo vsak dan prositi Boga, da nam odpušča naše dolgove ali grehe.

Kdo more dalje dopovedati, koliko reči potrebujemo, da si ohranimo življenje duše in telesa, katere reči moremo le od Boga dobiti? Koliko pozemeljskih sadežev potrebujemo, ki so zaradi vremena v veliki nevarnosti? V kolikih nevarnostih je naše življenje, živina in poslopje zarad ognjene strele! Zato sv. cerkev posebno zdaj pri očitnih sprevodih moli: *Treska in hudega vremena, reši nas, o Bog!* — *Da sad zemlji daš in ohraniš, prosimo te, usliši nas!*

3. Pa tudi lahkota molitve nas lahko nagiba k temu dobremu delu, k molitvi. Zakaj med vsemi dobrimi deli je molitev najlažje dobro delo, katero moremo vselej in povsod opravljati. Zato pravi David v 33. psalmu: *Vsak čas hočem Gospoda hvaliti, vedno naj bo njegova hvala v mojih ustih.* Lahko kdo poreče: „Miloščine dajati ne morem, ker nimam premoženja; postiti se ne morem, ker sem bolehen in težko delam“, ne more

pa reči: „Moliti ne morem.“ Saj lahko o vsaki priložnosti svoje misli in želje k Bogu povzdiguje in mu daruje svoja dela in opravila, in tudi to je že molitev.

Bog pa je tudi vselej in povsod pripravljen poslušati naše molitve. Gotovo bi bila že to velika milost za nas, če bi nam dovolil le enkrat v mesecu njega kaj prositi, že za to bi morali biti njemu hvaležni. Saj ljudje hvalijo kot posebno dobrotljive in usmiljene take vladarje, ki enkrat v tednu poslušajo prošnje svojih podložnih. Kaj se torej za nas spodobi, ko nam Bog to milost, da ga smemo prositi, vsak čas dovoli! Bogu se ne zdimo nadležni, če še tolikokrat nazaj pridemo, ga kaj prosit, (kakor so ljudem nadležni prosivci, če pogostoma prosit pridejo,) ker *on je bogat do vseh, ki ga prosijo.* (Rimlj. 10.)

Ali je pa mar to sramotno, ako ubog človek, ki je v toliko dušnih in telesnih potrebah, prosi Boga pomoči? Zakaj bi bilo to sramotno? Velikoveč je to človeku v največjo tolažbo. Kako goreče in stanovitno kličejo na božjo pomoč tisti, ki so v nevarnosti na morju! Od tod pregovor: „Kdor ne zna moliti, naj gre na morje.“ In ali se mar tak sramuje tudi ljudi klicati na pomoč, če mu morejo pomagati? Če se pa vendar človek katerikrat sramuje beračiti pri ljudeh, vendar nikakor ni težavno in sramotno Boga klicati na pomoč.

4. K molitvi nas mora nagibati tudi korist in dobiček molitve. Z molitvijo si pridobimo vse pripomočke k ohranjenju dušnega in telesnega življenja, rast v vseh krščanskih čednostih, pomoč zoper vse dušne sovražnike. „Človek, vdan molitvi, pravi sv. Krizostom, je podoben drevesu, ki ima svoje korenine globoko v zemljo zastavljene, zato ga noben vihar ne more podreti.“ Človek, molitvi vdan, je podoben očeku Jakobu, ki se je z angelom boril, in ga celo angel ni mogel premagati. Zato se mora človek varovati, da ne opušča molitve. Poslušajno, kaj pravi v ozir tega sv. Janez Krizostom: „Če opuščaš molitev, ravno to storiš, kakor da bi ribo iz vode potegnil; kakor je namreč ribi voba življenje, tako je tebi molitev.“

6. Za molitev nas mora vneti poslednjič zgled vseh svetnikov, ki so bili molitvi prav močno vdani, in med njimi najbolj njih poglavar, Jezus Kristus, ki, dasiravno ni potreboval molitve, je prečul mnogo noči v molitvah. Kralj David, ki je bil ves obložen s kraljevimi opravili, je *po sedemkrat na dan v molitvi Bogu hvalo dajal, — in o polnoči vstajal, da je v mo-*

litvi častil Boga. (Ps. 118.) — Prerok Daniel je v treh določenih časih molil s svojim proti Jeruzalemskemu tempeljnu obrnjenim obrazom. Sv. apostol Jakob je tako pogostoma in dolgo kleče molil, da je bila njegova koža na kolenih trda in debela kakor velblodova. O sv. apostolu Jerneju se bere, da je po stokrat po dnevu in stokrat po noči poklekoval k molitvi. O rimskem stotniku Korneliju, ki ga je sv. Peter podučil v krščanski veri in krstil, se bere, da je imel še kot pagan navado, vsak dan o določenih urah moliti in dobra dela opravljati. K temu pristavlja sv. Janez Krizostom: „Stotnik Kornelij je določil posebne ure za pobožna opravila; zakaj ne more se pobožen mož imenovati tisti, ki si za molitev in dobra dela ne odloči posebnega časa.“ Molčim o drugih svetnikih, izmed katerih so nekateri tolikokrat po dnevu in po noči molili, da se nam skoraj nemogoče zdi. — Če so torej svetniki božji toliko molili, *ali bi ne mogli mi*, da rečem z besedami Kristusovimi, *vsaj eno uro vsak dan z njim* (v molitvi) *čuti?*

O kako mnogi in tehtni so tedaj nagibi, ki nas lahko vne-
majo za molitev! Velika vrednost in prednost molitve same na sebi, potreba molitve, lahkota molitve, korist in dobiček molitve, in toliko lepih zgledov svetnikov, ki so veliko molili, — vse to vas mora nagibati in vnemati za molitev. Opravljajno torej radi in goreče to lahko in prijetno dobro delo molitve, da bomo okušali sladki sad molitve in da se bodo tudi nad nami spolnovale besede Kristusove, ki pravi v sv. evangeliju rekoč: *Prosite, in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno.* Amen.

† J. Kerčon.

Priložnostni govori.

Pridiga po izvršenem večnem češčenju v župniji.

O očetovskem Srcu Jezusovem. ¹⁾

Vzdignil se bom ter pojdem k svo-
jemu očetu. Luk. 15, 18.

Kolikokrat ste že slišali zgodbo o izgubljenem sinu.

Trda se mu je godila tamkaj pri živini na paši. Vsega mu je manjkalo. Strgan je bil, lačen je bil, dolg čas mu je bilo pri

¹⁾ Deloma po Seigerschmidovem članku v „Bogoljubu“.

taki družčini. „Kako nespameten sem“ — pravi sam pri sebi — „da tukaj stradam, doma pri očetu pa imajo toliko kruha. Vem, kaj bom storil. *Vzdignil se bom ter pojdem k svojemu očetu.*“

In šel je, zanemarjen, razcapan! O kako lepo so ga oče vsprejeli! Oba, oče in sin, sta bila srčno vesela, ko sta zopet prišla skupaj.

Predragi v Gospodu! v minulem tednu ste tudi vi rekli: *Vzdignil se bom ter pojdem k svojemu očetu, — tje pred Jezusa v tabernaklju!*

„Vzdignil se bom ter pojdem k svojemu očetu“, -- ste rekli vi možje, ki ste prihajali, da v živi veri skazete čast nebeškemu kralju.

„Vzdignila se bom ter pojdem k svojemu očetu“, — ste rekle ve žene, da pri Jezusu potožite svoje bolesti in poveste svoje prošnje.

„Vzdignil se bom ter pojdem k svojemu očetu“, — ste rekli vi mladeniči, ki ste spoštljivo in pobožno svoje počestčenje opravili pred Najsvetejšim.

„Vzdignila se bom ter pojdem k svojemu očetu“, — ste rekle ve dekleta, ki ste v skupni molitvi pokazale vero in zaupanje v živega Boga.

„Vzdignili se bomo ter pojdemo k svojemu očetu“, — ste rekli vi šolarji in otročiči, ki ste pri angelski mizi povzdignili ročice, da počastite ljubega vašega Jezusa, kakor ga angeli častijo v nebesih.

Predragi farani! ali nismo res okusili ta dan, *kako sladak je Gospod!*

Iz srca moramo biti hvaležni našemu skrbnemu Nadpastirju, ki so zaukazali tako lepo pobožnost, ki se dan na dan skozi celo leto v škofiji obhaja.

Ker so Vaša srca še tako polna tega duhovnega veselja, ki ste ga ta teden vžili, prevdarimo v današnjem govoru, da je Jezus Kristus v tabernakelju res naš dober oče, ki nas prijateljsko ljubi in dobro hoče, in da smemo tudi mi imeti do Jezusa vsikdar tako zaupanje, kakršno imajo otroci do svojega skrbnega očeta.

1. Bil je ubog rokodelec, Jakob po imenu. Marljiv je bil in varčen, a vendar je težko preživljal svojo družino. Ko je enkrat nastala draginja, je prišel v hudo zadrego. Pri hiši ni bilo nobenega denarja, pa tudi zaslužka nič. Ves potrt gre venkaj,

kjer sreča na ulici prijatelja, ravno tacega ubožca kakor je bil sam. Kaj si tako žalosten? ga vpraša prijatelj. „Oh, vže od včeraj opoludne nimam kaj dati svoji ženi in otrokom, niti grizljeja kruha nimam več, in tudi ne vem, kje bi ga zaslužil.“ Prijatelj mu pravi: „Pomagaj bi ti rad, pa saj veš, da sem sam revež; dam ti pa vseeno dober svet: Tam — v oni ulici se uči nekdo kri puščati. Kdor si pusti žilo narezati, pa dobi od zdravnika nekaj denarja.“ — Jakob se nič ne pomišlja, kar hitro gre in si pusti kri puščati, za kar je dobil nekaj denarja. Potem gre še k nekemu drugemu zdravniku, kjer si je za plačo dal v drugič puščati kri. Z denarjem hiti k peku, kjer je kupil kruha za svojo družino. Ko doma pove, kaj je storil, se žena in otroci jočejo, da je oče svojo lastno kri prodal za svoje otroke. Kakošno spoštovanje je morala ta družina imeti do svojega očeta!

Zakaj se je vendar ta mož tolikanj žrtvoval za svoje domače? Zato ker je bil njihov oče! On je dal otrokom življenje, zato ga jim je hotel tudi ohraniti.

Obrnimo to na Kristusa!

Naš Zveličar je kot oče začetnik našega telesnega in duševnega življenja.

Vse stvari na svetu so božje, posebno je človek delo božje. Naš skupni oče je Bog sam, in od te svoje očetovske oblasti jo je nekaj prepustil zemeljskim očetom. *V začetku je bila Beseda, po njej je bilo vse storjeno, kar je storjenega* — so besede sv. Janeza evangelista. Posebno je pa Bog oče naše duše. „Meso je iz zemlje, duh je pa od zgoraj vdihnjen.“ Ko je duša po izvirnem grehu izgubila posvečujočo milost, je Kristus prišel na svet, da je s svojim trpljenjem in smrtjo mrtvo dušo vnovič oživil. *Prišel sem na svet, da imajo življenje. Jaz sem kruh za življenje sveta.*

To je znano, da je med otroci in starši tesna vez ljubezni, vsled katere si tolikanj zaupajo, tako radi pomagajo. Tuj mož in tuja žena ne moreta nikdar imeti tiste ljubezni do otroka, kakor lasten oče in lastna mati. In tudi otrok — kam tako rad pribeži kakor k očetu? In sedaj bomo umeli, zakaj nas tako srce vleče k Jezusu. Zato, ker se imamo za vse zahvaliti njemu kakor svojemu očetu.

2. Oče otroke redi in oblači.

a) Tudi Jezus skrbi za naše telo. Učil nas je moliti: *Oče naš, daj nam danes naš vsakdanji kruh!* — *Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli; ne za svoje telo, s čim se boste oblačili. Poglejte, tice pod nebom ne sejejo, ne žanjejo*

in ne spravljajo v žitnice in vaš nebeški Oče jih živi. Ali niste vi več kot one? — In za obleko kaj skrbite? — Vaš oče v nebesih ve, da vsega tega potrebujete! — Ali je mogel Zveličar, ki je rekel: Jaz in oče sva eno! — lepše pokazati skrb za tiste zemeljske potrebe, ki povzročajo ljudem toliko težav in nadlog? Kako ne bote torej v vseh stiskah radi pribežali pred tabernakelj k onemu, ki je našel v puščavi kruha za tisoče ljudstva!

b) Ali on je obenem svaril nekdanje svoje rojake: Ne delajte za jed, ki mine, ampak delajte za jed, ki za večno življenje ostane!

Zapustil je tudi nam po sv. cerkvi kruh besede božje, izročil studenec sv. zakramentov, pred vsem pa nebeško mano, presveto Rešnje Telo, s katerim hrani naše duše, da ne omagajo, marveč zadobé *večno življenje! Kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj.*

O koliko tečne dušne hrane je dobri božji pastir pripravil svojim ovčicam!

c) Pa tudi za obleko je preskrbel; ne vsakdanje, lepo, praznično svatovsko obleko nam je hotel dati — posvečujočo milost.

Vzemimo, vi ste otroku kupili novo, snažno obleko — pa nehvaležni otrok obleko trga, vrže v blato in z nogami tepta. To vas razdraži — pa premagate se in kupite mu drugo, a otrok — kaj naredi? Proč jo vrže, vnovič raztrga — koga ne bo jezila taka nehvaležnost! Toda glejte, ta otrok smo mi, ki smo lepo krstno oblačilo nedolžnosti zamazali, strgali, pa ljubi oče nebeški nam hoče brž drugo dati, drugo in tretjo, četrto . . .

Taka je ljubezen Jezusa do nas.

3. Oče varuje svoje otroke.

Če mladoleten otrok izgubi očeta, mu postavijo do 24. leta variha. Ali varih je varih, oče je pa oče. Oče varuje otroka v mladosti, brani ga zoper nagajivce, ščiti njegovo čast, odganja zapeljivce in pohujšljivce od mehke mladeniške in deklliške duše, da se ne pokvari.

In kaj dela Jezus?

Nekdaj je govoril: *Pustite male k meni, tacih je nebeško kraljestvo!* In v naročje jih je vzel in blagrovaj.

In v drugo je rekel: *Kdor vsprejme katerega tacega otroka v mojem imenu, mene sprejme. Glejte, da ne pohujšate katerega teh malih . . . Ne jokajte nad menoj, ampak jokajte nad seboj in*

svojimi otroci! Sedaj s tabernakelja še zmeraj blagoslavlja njegova roka učence in učenke, njegovo oko zre na mladeniče in dekleta, njegovo srce na tihem moli za očete in matere.

Ko ste bili prejeli sv. krst, tedaj so botri držeč vas na rokah tu pred altarjem vas prvokrat izročili božjemu Jezusovemu varstvu. In mati, ko so prišli k vpeljevanju, so prosili največjega prijatelja otrok, naj bo on vaš varih! In ko ste šli k prvemu sv. obhajilu, ali niste takrat sklenili posebne pogodbe z božjim Jezusovim srcem?

Glejte, jaz ostanem z vami do konca sveta — je govoril apostolom. Po telesu ni ostal z nami, ostane pa z nami pričujoč v presveti hostiji. Kako sladka je ta družčina! *Ali ni bilo najino srce goreče, ko je nama pisma razkladal?* — sta rekla učenca, ki sta šla v Emavs. Zakaj je njima postalo srce goreče? Ker je bil Jezus ž njima.

Vse križe lažje nosimo, če je Jezus z nami; srčna mlačnost zgine, če je Jezus blizu, viharji skušnjava potihnejo, če se k njemu zatečemo. *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, jaz vas bom poživil in pokrepčal.*

4. Oče skrbi za prihodnjost svojim otrokom — tako tudi Jezus!

A oče skrbi v prvi vrsti za časno srečo, Jezus nam hoče dati stalno, večno srečo.

Starši se trudijo, da bi otroke za ta svet preskrbeli; oni so v tem orodje božje previdnosti, da otroci dobijo potrebnega kruha — zato jih tudi Bog s svojim blagoslovom podpira, da njihov trud ni zastonj.

Nebes pa starši otrokom ne morejo dati, pač pa morejo in morajo pota gladiti, po katerih otroci hodijo v nebesa.

Večno zveličanje — in to je naš cilj in naš namen — nam more nakloniti edino oče nebeški!

In v ta namen ravno je prišel Sin božji na svet; v ta namen se je trudil v pomanjkanju; v ta namen je trpel in umrl, da bi nam zagotovil nebesa!

Ne bojte se, mala čreda — je tolažil apostole — *grem tje vam bivališče pripraviti!* — *Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi.*

In zato, da bi lažje prav živeli, da bi lažje Boga ljubili, lažje sveti cerkvi ostali zvesti, prebiva Kristus tukaj v tabernakelju! Kako je žalosten, ko vidi, da ta ali oni dela nasproti nje-

govim svetim namenom. Kakor je nekdanj jokal nad mestom jeruzalemskim, ki je trdovratno zametavalo njegove pridige: *O da bi spoznalo, kaj je v tvoj mir* — tako se tudi še zdaj ozira za marsikaterim grešnikom, kj morda celo v cerkev pride s posvetnim grešnim srcem: *O da bi spoznal tudi ti, kaj je tebi v zveličanje.*

Tako, preljubi farani, smo pregledali resnico, da ima Jezus v presvetem zakramentu očetovsko srce za nas. Duhovno nas je rodil, redi nas in oblači, varuje in brani, želi nam največje dobro, hoteč nam nakloniti nebesa.

Ko je pri zadnji večerji jemal slovo od apostolov, rekel je: „Filioli mei, non relinquam vos orphanos“ — *Otročiči moji, ne bom vas zupustil osirotelih.* Obljubo je spolnil; ostal je nam kot oče v presvetem zakramentu.

Kaj ne, farani, minuli teden ste čutili, kako prijetno je, če so otroci pri svojem očetu.

Zato pa tudi v prihodnje prihajajte radi in z vsem spoštovanjem k njemu pred tabernakelj! Posebno mu pokažite vdanost s tem, da bote tudi ob delavnikih pridno hodili k sv. maši. Amen.

J. Mikš.

Kratek nagovor Marijini družbi.

Vsa si lepa . . . in madeža ni na Tebi.

Vis. p. 4, 7.

Človeška narava ima dvojno stran: duševno in telesno, nevidno in vidno. Milost deluje nevidno v duši človeški, čudež deluje v vidnem ali čutnem svetu. Iz čudeža sklepamo na bivanje nevidno delujoče čeznaravne milosti v katoliški cerkvi.

Najsijajnejše je milost pokazala svojo nadnaravno moč v brezmadežnem Spočetju Marije Device. Mi smo, ki nas milost božja očisti še le pri sv. krstu od izvirnega greha, pri Mariji pa je milost božja zmagala greh ter je Marijo povzdignila do časti Matere božje.

Brezmadežno spočeta Mati božja je torej najpopolnejša stvar nadnaravne milosti. Zato je sv. Duh proglasil brezmadežnost Marije Device kot versko resnico (1854). Štiri leta pozneje (1858) pa se je Marija prikazala v Lurdu Bernardki z geslom:

Brezmadežno Spočetje sem! Čudež se je določil kot zgodovinsko dejstvo, začela se je verska preiskava, modroslovju se je odprla nova pot, umetnost je dobila nove snovi za misli, in nrvnost se je povzdignila.

Ker je pa Marija najpopolnejša stvar božja, zato je tudi najlepša. *Vsa si lepa . . . in madeža ni na tebi.*

Marija je odsev božje lepote.

Kaj je lepo? Kar se ujema, lepo sklada, soglaša. Ako kup kamenčkov vržemo po tleh, ne moremo reči, da je ta sestava kamenov lepa. Ako pa kamenčke zložimo v lep krog, rečemo lahko, da je taka sestava kamenov lepa. Čim več dobrih strani ima kaka stvar, čim več kreposti ima kak človek, čim bolj se ravna po božjih zapovedih, čim podobnejši je Bogu, čim popolnejši je, tem lepši je. Lepo je to, kar je popolno, ubrano, soglasno, v bistvu in pritiklinah tesno zvezano. In ker je Bog najpopolnejši, je tudi najlepši. Ako pravi neki modroslovec: *lepo ta je odsev popolnosti* (Stöckl: Lehrbuch der Aesthetik, 1889, str. 42 id.), tedaj je Marija po svoji lepoti odsev božje popolnosti. Pa zakaj?

1. Marija je milosti polna, prosta vsakega greha, tudi izvirnega. Bog je sicer človeka ustvaril po svoji podobi in mu vtisnil pečat svoje popolnosti. Toda greh je človeku vzel nadnaravno milost in ga oropal nadnaravne lepote, podobe božje. Marija pa se nam kaže v svitu prvotne pravičnosti. Ona je brez madeža, brez greha, brez nasledkov greha, ona je podoba božja brez primesi človeških slabosti, ona je popolna v prvotni obliki, kakor je prišla iz roke božje. Marija je odsev božje lepote.

Lepo je, gledati bistri studenec, ki privrši izpod skale in se v tisočerih kapljicah razprši po zelenih livadah. A lepša je Marija, studenec vse svetosti in čistosti. Lepo je, gledati površino širokega jezera, ki se blešči liki zrkalo v solnčni svetlobi. A lepša je Marija, ki se zrkali v božji svetlobi ter odbiva žarke božje milosti na vse strani sveta. Lepo je spomladi v prirodi, ko cvetice vstajajo, drevje cvete, trava zeleni, tiči pojó. Lepo je jasno nebo, lepe so živobojne podobe, lepa je ubrana pesen, lepi so žlahtni kameni. A vse lepša kakor spomlad, lepša kakor jasno nebo, lepša kakor podobe in pesmi in biseri je Marija, ki presega vse stvarstvo, ki presega mrtvo prirodo v svoji krasoti in žive prikazni v svoji divoti. Ona je *vsa lepa*, je najlepša, je prvotna lepota, je odsev božje popolnosti. (Konec prih.)

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Ali Boga Stvarnika res ni treba?* Olikanim slovenskim krogom, posebno onim v Ljubljani. † Anton Bonaventura, škof. V Ljubljani, 1905. Samozaložba. Katoliška tiskarna. Str. 62. Druga izdaja je na prodaj po 20 v. izvod.

Zalostna skušnja, da je mogel neizkušen mladenič, ki se ni učil ne veroslovja in ne modroslovja, z nekaterimi pridobitvami naravoslovnih ved begati pamet nekaterim ljubljancem, je skrbnemu višjemu pastirju v roke potisnila pero za to razpravo. Knjižica je jasna in lepo kaže pravo razmerje naravoslovja do temeljne resnice o Bogu Stvarniku. Iz podatkov naravoslovcev samih razkriva, da veda ne more izključevati Stvarnika, marveč da ravno naravoslovci priznavajo dejstva, iz katerih pamet mora spoznati, da biva izven narave njen začetnik. Gotovo je v olikanih krogih še veliko ljudi, ki resnice ne mrzijo: Vsi ti bodo knjižico brali z zanimanjem in veseljem. Dejstvo, da tu govori apostolski pastir, ki se zaveda svoje dolžnosti in pravice: učiti razodeto resnico o Bogu Stvarniku, bode uplivalo, da bo knjiga v obilni meri dosegla svoj plemeniti namen.

Dr. P.

2. *Večno življenje.* Molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. Spisal dr. Gregorij Pečjak, katehet v Ljubljani. Ljubljana, 1905. Založil knezškofijski ordinarijat. Tisk „Katol. tiskarne“. Str. 464.

Velik zaklad za vsakega kristjana je dober molitvenik; mladina dc biva v njem najizdatnejše pripomočke za izpopolnitev in dovršitev verske vzgoje, odraslim vernikom pa ohranja iskreno pobožnost in pravo versko gorečnost. Kaj pa se zahteva od dobrega molitvenika? Molitve morajo biti zajete iz neizcrpnega vira molitev sv. Cerkve, ki jo vodi sv. Duh; ves molitvenik se mora tesno naslanjati na cerkveno liturgijo, imeti mora jedrnat vsebino in lahko umljiv jezik. Posebno pa se mora odlikovati po dobrih, mašnih spovednih in obhajilnih molitvah. Z veseljem naznanjamo, da smo prav za letošnjo veliko noč dobili molitvenik, ki ima vse navedene vrline. O njegovi vsebini so se večkrat posvetovali ljubljanski katehetje, izdelal ga je pa s posebno spretnostjo prof. dr. Gregorij Pečjak in izdal pod zelo primernim naslovom „Večno življenje“. — Bogato, lepo razvrščeno vsebino moremo le kratko označiti. Prvi oddelek obsega vse najpotrebnejše molitve. Mašnih molitev je pet, namreč kratke molitve za sv. mašo, kadar se vmes moli rožni venec, potem daljše molitve in liturgične maše v čast presv. Srcu Jez., v čast brezmadežni Devici in za verne duše v vica. Hvalno moramo omenjati nauka in molitev, potrebnih pri prejetju zakramenta sv. birme sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa, zlasti so primerna premišljevanja za obujanje kesa. Molitve za počesčenje presvete Rešnj. Telesa so uravnane za skupno molitev. Od str. 320—346 je pouk o cerkvenem letu, kateremu so pridejane molitve in pesmi. Prav ta oddelek daje dr. Pečjakovemu molitveniku izredno veljavo. Pomen cerkvenih obredov je v njem krasno razložen; mladina se bo uglobila v skrivnosti cerkvenega leta in se bo s pomočjo molitvenika cerkvenih obredov s pridom udeleževala.

Z lepo vsebino molitvenika se dobro ujema krasna vnanja oblika. Tudi cena je primerna. V usnje vezan — z rdečo obrezo — stane molitvenik 60 kr., z zlato obrezo 80 kr. Da bi ga pa kolikor mogoče vsi učenci dobili v roko, je izšel tudi v manjši, prav tako lični izdaji kot „*Solski molitvenik*“, ki stane vezan — z rdečo obrezo — 40 kr., z zlato obrezo pa 60 kr. „Solski molitvenik“ ima isto vsebino kot večji molitvenik, izpuščene so tri liturgične svete maše, krščanski nauk (poglavitne resnice iz katekizma) in pouk o cerkvenem letu, ne pa molitve in pesmi za posamezne praznike.

Kakor je razvidno že iz naslova molitvenika, se besedilo točno ujema s katekizmom. Tudi se je posrečilo po prizadevanju dr. Pečjakovem doseči enakomernost pri vseh cerkvenih molitvah v vseh slovenskih škofijah. Tako

je izpolnjena želja katehetov po enotnem molitveniku. Dobili smo enoten, pa tudi izboren molitvenik. Potrudimo se, da zlasti mladina dobi čim preje v roke prekoristno knjigo. A.Š.

3. *Kam nechčeš?* Sepsal Th. dr. Karel Lev Řehák, farář u sv. Ducha v Praze. I. a II. díl. V Olomouci 1904. Nakladatel R. Promberger, knih-kupec Cena váz. K 2.40.

G. dr. K. Řehák je že prej izdal knjigo pod naslovom „Kam jdeš“, v kateri opisuje neizrekljivo veselje pravičnih v nebesih. Pobožni češki verniki so to knjigo z veseljem sprejeli in ni dvomiti, da bodo tudi ravno tako sprejeli pričujočo knjigo „Kam nechčeš“ (Kam nočeš?). Zakaj vsak pobožni kristijan mora na vprašanje „Kam nočeš?“ sam sebi odgovoriti: „Nočem v vice, kjer bi moral trpeti časne kazni in še bolj se bojim večnih kazni.“ Zato je g. dr. Řehák napisal pričujočo knjigo v pouk in opomin vsem vernim kristijanom, da bi se lažje obvarovali časnega trpljenja v vicah. Svoja razlaganja v vicah je g. pisatelj črpal iz trojnega vira: a) iz verskih razlaganj katoliške cerkve; b) iz obširnega poučenja cerkvenih očetov; c) iz raznih prikazni, katere so imeli nekateri svetniki o življenju na onem svetu. Knjiga je razdeljena na dva dela. V prvem delu se razlagajo verske resnice o vicah v 30 premissijevanjih, ki so prirejane za vsak dan meseca novembra. H koncu vsakega premissijevanja so primerne, kratke molitve. Drugi del obsega razne molitve in cerkvena opravila za rajne in to za vsako dobo cerkvenega leta. Na eni strani so latinske molitve, na drugi strani pa njih češki prevod, kar je gotovo vse hvale vredno. Knjigo sem z veseljem in zanimanjem čital in lahko rečem, da je temeljita kakor splohi vse knjižice izpod peresa g. dr. K. Řeháka. Ako bi družba sv. Mohorja priredila to knjigo za slovensko ljudstvo, gotovo bi z njo zelo ustregla svojim udom. *Fr. Štingl.*

B.

1. *Benzingers naturwissenschaftliche Bibliothek: I. Die Erde. II. Der erste Organismus. III. Die Abstammungslehre.* Von. P. M. Gander. Cena vsakemu vezanemu snopiču je M 1.50.

Zakaj je pač mogoče novim strujam s toliko drznostjo trditi, da so naravoslovne pridobitve osramotile vero? Premalo se olikani krogi pečajo s pravo naravoslovno vedo, potem pa sprejemajo od nasprotnikov svete Cerkve zmoto, ker je ne morejo ločiti od resnice. Lahka bi bila pomoč, ako bi mogli vsakga človeka pripraviti do tega, naj preučuje znanstvene kajige; toda večina olikanih ljudi nima zato ne prilike, ne časa, ne volje. P. Gander, profesor naravoslovja, je zato za širše olikane kroge pričel pisati naravoslovne razprave kratko in jedrnato. Priznati se mu mora, da je pravo sredino izvrstno zadel: knjige so zares pregledne, lahkoumevne in zanimive, pa tudi zanesljive v vsih glavnih vprašanjih. Primerne, lepe slike dobro pojasnjujejo besedilo. Tudi Slovencem Ganderjeve knjige prav živo priporočamo. *Dr. G. P.*

2. Prof. P. Muck: *Das grösste Wunder der Weltgeschichte.* Ursprung, Fortbestand, Wirksamkeit u. Merkmale der katholischen Kirche. Regensburg, 1905. Verl. Pustet. (Cena broš. M 1.50, vez. M 2.) Gotovo je, da je katoliška Cerkva mnogo premalo poznana. Že štiri stoletja se trudi lažireformacija, da bi iztrgala iz src nje čisto podobo in namesto nje pokazala svetu grdo potvaro, češ taka je Cerkve, izvirg netolerance, mračnjaštva, gospostvaželjnosti. Kaj čuda, da je res nje podoba v duši mnogih otemnela, da mnogi ne spoznajo več v njej „najboljše matere“. Zato je lepa naloga, pravo apostolsko delo oživljati v dušah zavest in spoznanje Cerkve! Prof. Muck je sestavil po raznih predavanjih, ki jih je imel v šoli, v cerkvi, knjigo o Cerkvi kot največjem čudežu svetovne zgodovine, o bistvu Cerkve, nje postanku, bojih, delovanju, o nje znakih, da bi tako „poučil nevedne, opogumil slabotne, napotil dvomeče, navdušil močne, vse pa napolnil s spoznanjem in ljubeznijo sv. Cerkve“. In res je zbral v svoji knjigi mnogo lepega gradiva. Z mnogimi zgledi in zgodovinskimi podatki pojasnjuje zgodovino Cerkve in nje božje poslanstvo. Vendar se nam zdi, da

bi se bilo dalo tudi v majhnem okviru, ki ga ima knjiga (str. 248)), dosti več povedati. Našli smo v knjigi primeroma malo tacega, kar bi ne bilo vsakdanje in splošno znano; poleg tega je vse nekako prazno in površno, brez pravega reda in zveze. Že poglavja se vrste v čudnem redu. Na primer v drugem oddelku, ko govori o preganjanju Cerkve, govori v 3. poglavju o mohamedanizmu, v 4. o Volterju, v 8. o Napoleonu, v 10. o razdajanju Jeruzalema, v 11. o cesarju Julijanu, v 12. o papeževi državi itd. Vkljub temu je trud hvalevreden in ker je vendarle zbranega v tej knjigi mnogo dobrega zrnja, ki je sicer raztreseno tuintam, zato lahko delo mirno priporočamo. *Dr. A. U.*

3. *Die Verehrung der Unbefleckten Empfängnis Mariä in der Geschichte der Kirche.* 32 nagovorov za šmarnično pobožnost. Al. J. Schweykart S. J. Založil Ulr. Moser. Gradec, 1905. Str. 254. K 2'80. — Kaj ta knjiga vsebuje, pove naslov. Pisatelj, sloveč Marijin govornik, jako zanimivo in zelo poljudno razvija sliki češčenja Brezmadežne v vseh časih krščanstva. Vse češčenje razdeli v tri dobe. Kot prvo dobo vzame (1.—7. nagovor) — dejal bi — predzgodovino Marijinega češčenja sploh. Tu govori o njenih predpodbah (Esteri, Juditi). Začetek ali ustanovitev Marijinega češčenja imenuje poslanje angela Gabriela. Njegov pozdrav „Češčena! Milosti polna!“, to — pravi — je ustanovna listina. Druga doba je zgodovinski razvoj nauka o njenem brezmadežnem spočetju (8.—24. nagovor). Jako zanimivo slika razvitek te dogme na vshodu in zahodu, lepo govori o njenih nasprotnikih in zagovornikih tja do popolne zmage te resnice nad nasprotnimi zmotami, tja do slovesnega trenutka, ko je Pij IX razglasil ta nauk za versko resnico. Tretja doba je spopolnjena češčenja te verske resnice v sedanji dobi po razglasenju in njene koristi (Lurd). (25.—31. nagovor). Tu doda tudi način, kako Brezmadežno prav častiti in kaj nas posebno nagiba k njenemu češčenju — Zelo težavno je snov iz zgodovine tako obdelati, da postane zanimiva tudi za prostega poslušalca. Pisatelju se je to lepo posrečilo. Zato t. žko odloži bravec to knjigo iz rok, ko jo prične brati. — Priporočamo jo voditeljem Marijinih družb, ki bodo v njej dobili krasnih misli in veliko tvarine za Marijine govore. Sploh pa se je bode vsak pridigar prav vsepošno posluževal pri iskanju tvarine za Marijine pridige. Nikomur ne bode žal, ako to knjigo uvrsti v svojo knjižnico, naj si jo že rabi za pridige, ali pa za premišljevanje. *P. K.*

4. *Auf Kalvarias Höhen.* Ein Wegweiser in den Tagen der geistigen Einsamkeit. Spisal G. Diessel, C. Ss. R. Založil Pustet v Regensburgu. Cena K 5'40.

Izborna knjiga, ki bo povsem ustrezala posebno vodnikom duhovnih vaj po redovnih hišah, pa tudi lajkov, in nič manj zadovoljila duhovnike v zasebnem premišljevanju. Za sedem dni (po štiri premišljevanja na dan) zadošča tvarina. Po načrtu duhovnih vaj sv. Ignacija je pisatelj zbral posamezna premišljevanja v lep venec, prepleten s cveticami pasijonkami, pomenljivim znamenjem trpljenja Gospodovega. Premišljevanja izvaja namreč iz zadnjih treh dni življenja Jezusovega na zemlji. V svoji višjepastirski molitvi po zadnji večerji moli Gospod za vernike, za njihovo posvečenje: posvečenje človeka, kristjana, redovnika, duhovnika je cad te molitve. Teža grehov človeškega rodu je Jezusa tako potrla, da se v vrtu Getzemani zgrudi na tla in krvavi pot poti. Gnjusobo greha in njegove nasledke nam živo popisuje pisatelj, oziraje se na krvavi pot Zveličarjev. Jezus v ječi: grešnik v vica; Jezus pred Pilatom: poslednja sodba; Jezus bičan in kronan: zatajevanje samega sebe, pomen redovnih obljub; Jezus zvezan: vezi ljubezni, ki vežejo redovnika z redom, duhovnika z njegovim stanom. Jezus k smrti obsojen: premišljevanje o smrti; Jezus s tremi žebli na križ pribit: troje redovnih obljub, kako nosimo svoj križ. Jezus v grob položen: sv. obhajilo; Jezus vstane od mrtvih: plačilo za življenje zatajevanja samega sebe. —

Knjigi je pridejan načrt za 10 dnevne, 7 dnevne, 5 dnevne in 3 dnevne duhovne vaje. Delo bo dobrodošlo duhovnikom, ki se ne morejo vdeležiti skupnih duhovnih vaj. *P. J.*

5. *Die Klage!ieder des Propheten Jeremias*. Fastenpredigten von Johann Leicht. Pustet, Regensburg. Vezano M. 140.

V peterih govorih opisuje pisatelj zemeljsko slavo in ponižanje Jeruzalema, njegov vzvišeni poklic v odrešenje sveta in njegovo zavrženje, žalost in tožbo mesta, bolešt preroka Jeremije in njegovo zaupanje v Boga, molitev Jeremije. Pisatelj vidi v podobi izražen stan grešne duše, razdejanje v tempeljnu sv. Duha, gnjusobo na sv. kraju srca človekovega. Posebno pretresljiv je peti govor, izvajan iz molitve preroka Jeremije.

Priporočila vredna je knjiga posebno z ozirom na to, ker vernike opozarja na vzvišene obrede velikega tedna. P. J.

6. *Das katholische Kirchenjahr. Betrachtungen über das Leben unseres Herrn Jesus Christus des Sohnes Gottes*. Von Moritz Meschler S. I. Založil Herder v Freiburgu 1905. 2 zvezka. Cena nevezani knjigi K 6, vezani K 9:50. — Znani nabožni pisatelj nam zopet poklanja novo krasno delo; premišljevanja o praznikih in glavnih godovih cerkvenega leta. Dodatek, popolnilo je to slavnemu delu istega pisatelja „Das Leben Jesu Christi“. Z isto spretnostjo, s katero je slikal življenje našega Odrešenika, slavil Devico Marijo (Novenne zu unserer lieben Frau von Lourdes), svetega Alojzija (Leben des hl. Aloysius von Gonzaga) in darine sv. Duha (die Gabe des hl. Pfingstfestes) nam v obliki premišljevanj podaja cerkveno leto, pred vsem ozvezdje svetnikov. 12 premišljevanj je posvečenih Devici Mariji. Zbrani bi tvorili ti sestavki prav lep zvezek izbranih Marijinih pridig. Angele slave 4 prazniki: praznik sv. Gabrijela, Mihaela, Rafaela in praznik angelov varihov. Sv. Jožef ima 2, sv. Janez Krstnik eno premišljevanje. Izmed apostolov nastopijo sv. Janez evangelist, sv. Pavel (25. jan in 30. junija) in sv. Peter (29. junija). Svete mučence zastopajo: sv. Sebastijan, sv. Neža, sveta Lavrencij in Štefan (10. avg. in 26. decembra), sveta Cecilija, sv. Katarina. Dolga je vrsta velikih cerkvenih učencov. To so sv. Ambrož, sv. Janez Zlatoust, sv. Frančišek Saleški, sv. Tomaž Akvinec, sveti Gregor Veliki, sv. Leon Veliki, sv. Anzelm, sv. Atanazij, sv. Bazilij, sv. Alfonz Ligvorijan, sv. Bernard, sv. Avguštin, sv. Jeronim. S posebno vnmemo se pisec kot iskren redovnik spominja redovnikov, redovnic in redovnih ustanovnikov sv. Pavla in sv. Antona, bl. Petra Kanizija, sv. Bernardina Sijenskega, sv. Filipa Neri-ja, sv. Norberta, sv. Antona Padovanskega, sv. Alojzija, sv. Vincencija Pavtanskega, sv. Ignacija Lojolskega, sv. Dominika, sv. Frančiška Asiškega, sv. Bruno-na, sv. Stanislava Kostke, sv. Frančiške Romane, sv. Katarine sijenske, sv. Terezije, bl. Marije Marg. Alacoque, sv. Jederti. Izmed sv. škofov in papežev se opisujejo: sv. Tomaž Becket (29. dec.) sv. Gregor VII. (25. majnika), sveti Karol Boromej, sv. Martin, sv. Ignacij (1. febr.), sv. Bonifacij (5. junija). Da svetost cvete tudi v palači dokazujejo sv. Elizabeta, sv. Pulherija cesarica, sv. Ludovik kralj in sv. Henrik cesar. Kakor kaže ta seznamek, so vse to zvezde prvega reda na nebu zmagoslavne cerkve. Praznikov Gospodovih ni obdelal pisec v cerkvenem letu, ker je isto že storil v „življenju Jezusa Kristusa“, pač pa podal premišljevanje za praznik sv. Resnjega Telesa, sv. Trojice, vseh svetnikov, vernih duš v vica in nekatere manjše praznike. Ljubeznivo se spominja tudi nekaterih priprostih, za krščansko življenje pa velepomembnih dni v cerkvenem letu, zadnjega dne v letu, pepelnice srede, meseca majnika. Kot sklepni kamen v zgradbi pa je dodal podobo o kralju te prelepe skupine izvoljencev božjih, premišljevanje o nebeškem Očetu.

Toda krasna vsebina še ni vsa vrlina zanimivi knjigi. Delo nabožnega pisatelja ni lahko in Meschler je mojster v svoji stroki. Z očesom kritika je prelistal zgodovino svetnikov, s čutom asketa se potem uglobil v to čudovito notranje življenje, in tako je vzrasla na temeljiti podlagi dogmatike in historičke teologije podoba svetnika, plod zdrave krščanske mistike. Zato pisatelj tako lepo označuje glavno krepost dotičnega svetnika, določuje pomen, kakršnega mu je prisodila božja previdnost, povsod pa najde žarek svetega ognja, ki ga je vnel v teh čistih srcih božji vzornik. Svetniki so izvoljeni udje mističkega telesa Jezusa Kristusa, vsa nadzemeljska svetost Odrešenikova odseva več ali manj v svetnikih, v svetnikih živi Jezus Kristus, da, življenje svetnikov

je življenje Jezusa Kristusa samega. S te strani opisuje in premišljuje Meschler življenje in delovanje svetnikov in zato je tudi naslovil knjigo „Betrachtungen über das Leben unseres Herrn Jesus Christus, des Sohnes Gottes.“

Meschler je tudi srečen stilist. Jezik mu je cvetoč, tuintam naravnost pesniški. Posamezne slike svetnikov so polne življenja, Nemeč bi rekel: wahre Kabinetsticke.* Često poda in vzbudi že ena sama beseda potrebno čustvo. Kako lepo je naslovljeno premišljevanje na Silvestrov večer — „das Abendgebet des Jahres“! Nemci imajo precej nabožnega slovtva, posvečenega svetnikom. Z Meschlerjevim delom bi primerjali samo Albana Stolza „Der christliche Sternenhimmel“. Pri obeh govori zrela pobožnost, globoko čustvovanje. Pri Meschlerju se družiti tudi temeljivost modernih pridobitev na hagiografskem polju. Krasno delo zato iz srca priporočamo vsem prijateljem duhovnega življenja sploh, pred vsem duhovnikom za meditacijo in v pomoč pri propovedi in katehezi. Nekatera premišljevanja bodo kar neizpremejena služila za lepe propovedi. Osobito bo knjiga dobro došla govornikom, ki imajo pred seboj olikanejšo občinstvo, in katehetom na višjih šolah. Eno veliko hibo ima pač knjiga in ta je, da je prekratka in da še pogrešamo tega ali onega svetnika. Cena se nam z ozirom na obseg (380 + 459 strani) ne zdi previsoka.

A. M. L.

7. *Die Andacht der Priester zur seligsten Jungfrau Maria*, von Alois Monforte: iz laščine preložil Edmund Heger; Regensburg, Fr Pustet. Cena M. 1.— — M. 1'50. — Priročna knjižica, obsegajoča na 196 straneh male osmerke dokaj lepih, pristrčnih misli, zakaj in kako časti duhovnik blaženo Devico Marijo. Ker jo je Bog tako visoko povzdignil, ni da bi jo božji namestnik manj častil, kakor so jo častili apostoli in verniki prvih časov. Po Jezusu in Mariji pridi k nam božje kraljestvo, po zgledu Jezusovem se učimo ljubiti in častiti božjo mater, kraljico nebes, po njeni priprošnji bomo vredni služabniki kralja tega kraljestva, ako bomo posnemali njene čednosti. To je glavna misel knjižice. — Nočemo izrekatii sodbe nad tem, kar pravi pisatelj o „listkih brezmadežnega spočetja“. Duhovniku, ki vsak dan žviva v angelskem kruhu Sina Brezmadežne, ni treba v potrjenje vere in v znamenje priporočevanja v Marijino priprošnjo jesti takih listkov. Kdor Sina časti, Mater časti. Ne pozabimo, da je pisal knjigo Italijan, vajan takih posebnosti v češčenju božjem. Brez škode za celotno delo bi bil prelagatelj lahko izpustil ta odstavek.

P. J.

8. I. Meurerer, *Missa Jubilaei Solemnis de Immaculata Conceptione B. V. Mariae*, op. 33. za mešan zbor in orkester (ali orglje). Part. 3 K 20, vsak glas 40 vin. Gradec, Styria.

Letá maša je lepo, plemenito delo, ki se zavedno razvija na podlagi gotovih motivov. To se opazi takoj v Kyrie, a tudi v drugih delih. Velik vtis dela kromatičen „Et incarnatus“, Sopran in Alt unisono, ki se razvije pri „ex Maria“ v visoki tercet, slednjič v zbor. Visoki tercet se pojavi tudi začetkom „Sanctus-a“, kakor da angeli pojó trikrat „svet“ v zračnih višavah. Maša ni ravno težka za izvežbane zборе, orkester je diskreten.

Missa Jubilaei se prišteva boljšim delom avstrijskih skladateljev, pisana je v onem modernem stilu, ki se kar nič ne pregreši zoper cerkvena določila in ga zastopa zlasti Mitterer. Meurerer sklada mnogo, seveda z večjo ali manjšo srečo, kakor vsi, ki mnogo pišejo. Vsako delo je pa temlepše, čembolj iznajdljiv je skladatelj in čimbolj organsko zveže iznajdene molitve. Oboje se nahaja v tej maši.

P. H.